

HOVÁ IS SZALADNÁNK....

*„álmunk is légkondicionált
biztonságos a hálószoba
őrt áll a küszöbön nem is egy párt
hová is szaladnánk ugyan hova
a lépre csalt madár is boldog
a kutya is elvan a láncon
vannak még bennünk csontok
versünk is demokratikus mákony”*

Pusztai Zoltán: Mákony, ÉS 2017. június 9.

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI FOLYAMATOK 2017 MÁSODIK NEGYEDÉVÉBEN

Készítette: Petschnig Mária Zita és Kéri László

Budapest, 2017. július 10.

Tartalom

Látványosan indult el a második negyedév.....	4
1.CEU-cimkefelhő.....	7
<i>1.1.Az indulás pillanatai, március 28. – április 9.....</i>	<i>7</i>
<i>1.2.Aláírástól eljárás-indításig, április 10-től május közepéig.....</i>	<i>11</i>
2.Mindeközben itthon.....	18
<i>2.1. Antitüntetés egy szombat délután.....</i>	<i>19</i>
<i>2.2. Május elsején.....</i>	<i>20</i>
<i>2.3. Kormányzati kisszínes.... Helló, röfik!.....</i>	<i>21</i>
<i>2.4. A Nemzeti Konzultáció eddigi legnagyobb sikeréről.....</i>	<i>22</i>
<i>2.5. Médiapolitika 2017 tavaszán: beérett a termés.....</i>	<i>24</i>
<i>2.6. Metroügyek, idegességek, avagy Budapesttel állandóan csak a gond van.....</i>	<i>27</i>
<i>2.7. Oligarchák, úrgazdagok, régi gyanúk.....</i>	<i>28</i>
<i>2.8. Plakátháború, áprilistól júliusig.....</i>	<i>32</i>
3.Gazdasági kérdések.....	34
3.1. 2017 első negyedévének makrogazdasági értékelése.....	34
3.1.1. Növekedés.....	34
3.1.2. Foglalkoztatás.....	36
3.1.3. Infláció.....	36
3.1.4. Egyensúlyi mutatók.....	37
3.1.5. A gazdasági adatok ellentmondásai.....	38
3.2. A 2017-es költségvetés egyes kérdései.....	39
3.3. A 2018. évi költségvetés.....	40
3.3.1. Az előrehozott költségvetés-készítés bukta.....	40
3.3.2. A 2018-ra kirajzolódó kormányzati politika fő vonásai.....	43

3.3.2.1. <i>Arccal az uniós forrásokért</i>	42
3.3.2.2. <i>Arccal a választópolgárok megnyerése érdekében</i>	43
3.3.2.3. <i>Megerősíteni az állami működést, valamint a rend- és közbiztonságot</i>	47
3.3.3. <i>A várt növekedési pálya és a költségvetés egyéb jellemzői</i>	48
3.4. <i>A letelepedési kötvényüzletág</i>	50
3.5. <i>Energiakérdések</i>	52
3.6. <i>Budapest-Belgrád vasút</i>	56
3.7. <i>Bér- és foglalkoztatási kérdések</i>	57
3.8. <i>Bankügyek</i>	60
4. <i>Külpolitikai körkép</i>	64
Zárószóként	69

Látványosan indult el a második negyedév

2017 áprilisának első hétvégéjén olyan, különféle politikai események történtek párhuzamosan, amelyek későbbi találkozási pontjairól akkoriban még sejtelmünk sem lehetett. Negyvennyolc óra leforgása során rögzíthettünk néhány olyan mozzanatot, amelynek a későbbi kifejlődési esélyeiről akkor még kevés tudásunk lehetett. Negyedévvél később – amikor ezt a krónikát írjuk - már világosan megfogalmazhatjuk, hogy mind a három egyedi esemény szélesebb sodrású belpolitikai folyamatoknak volt a foglalata, a sűrítőménye: roppant plaszticitással jelentek meg bennük a kampányév meghatározó jegyei. Érdeemes egyenként és röviden megemlékeznünk a kezdőpontokról, mert ily módon a későbbi mondandónk csiráit is felvázolhatjuk.

- Április elsején – szombaton - a Jobbik sajtótájékoztatóján jelentették be, hogy országos plakátkampányt indítanak a Fidesz hazugságainak leleplezése érdekében. Innét lehetett megtudni, hogy a plakátokat az ország kétezer helyén fogják kiállítani, vagyis meglehetősen nagyszabású kampány-akcióról lesz szó. A bemutatott plakátok elrettentő jellege elve arra utalt, hogy ezt az akciót a kormányzat aligha hagyhatja majd szó nélkül.
- Április elsejét jelölte ki kezdőnapként az a pénteki - kormányzati - sajtótájékoztató is, amikor Tuzson Bence államtitkár bejelentette az újabb Nemzeti Konzultáció leveleinek kiküldését. Ez alkalommal megtudhattuk, hogy minden magyar család megkapja azt a hat kérdést, amelynek megfelelő módon történő megválaszolásával és visszaküldésével megakadályozhatjuk Brüsszelt abban, hogy elvegye a nemzeti szuverenitásunkat. Az államtitkár a várható kampány költségeit ekkor kb. egymilliárd forintra becsülte, amit egyáltalán nem sokallott.
- Április másodikán, vasárnap délután egyre duzzadó, s a Kossuth térre megérkezve hatalmas méretűnek tetsző tömeg követelte, hogy a kormány hagyja békén a CEU-t. Némi magyarázatként: néhány nappal korábban - március 29-én – került napvilágra az a kormányzati szabályozási ötlet, mi szerint a kabinet viharos gyorsasággal, mondhatnánk, egy-két napon belül szeretne olyan jogszabályi körülményeket előállítani, amelynek következtében az amerikai alapítású egyetem működése rövid úton megszüntethető lenne.

Így indult tehát az év második negyedéve, s mielőtt még elkezdenénk elemzéseinket, érdemes egy futó pillantást vetni erre a három ügyre június legutolsó napjaiban is: Hogyan is állnak a jelzett kérdések körüli problémakötegek negyedév elmúltán?

- A Jobbik plakátakciója olyannyira sikeresnek bizonyult, hogy a kormányzat nem látott ellenszerül egyéb lehetőséget, mint azt, amivel az elmúlt években egyre gyakrabban éltek: egyedi/célzott törvényalkotással állni útját annak, hogy jobboldali versenytársuk akadálytalanul hirdethesse rossz híriket. Hosszadalmas trükközéssel, meglepőnek mondható, időnként kudarcokba fulladó jogalkotással elérték, hogy az áprilisban megindult plakátkampány a jövőben jogellenes legyen. A legutolsó - rendkívüli parlamenti ülés összehívásával megalkotott - változat ugyan ezer sebből vérzett, továbbá a jogalkotási eljárást is számtalan alkotmányossági aggály övezte, ám az államfő, Áder János június 30-án mégis aláírta az ún. „plakáttörvényt”. /E sorok írásakor még nem világos, hogy a későbbiekben esetleg az AB-nak is lesz-e még feladat ezzel a jogi szörnyszülöttel? /
- A Nemzeti Konzultáció is bombasikernek bizonyult, legalábbis a Fidesz teljes vezérkara páratlanul grandiózus rendezvényen ünnepelte meg „minden idők legsikeresebb” konzultációját. Június 27-én, a Bálna-nevű rendezvényközpontban tartott ünnepség nagyjából olyan volt, mint egy kampányzáró fesztivál, némiképpen megtartva az évenkénti Orbán-évértékelők rituális kellékeit, s legfőképpen azt, hogy maga a kormányfő/pártvezér nyilvánította különleges sikerré ezt az - amúgy, meglehetősen kétes hírű- konzultációt. Ezen alkalommal megint sikerült is olyan előadást tartania, amellyel újfent három napra ellátta munkával a magyar média hivatásos elemzői hadait.

-Na, és a CEU sorsa? Az hogyan alakult? Ennek kifejtésére az alábbiakban majd hosszadalmas fejezetben vállalkozunk, mivel e botrány számtalan elágazásával végigkísérte az egész negyedévünket. Július legelső napjaiban annyit tudni, hogy a magyar kormány állandó levelezésben áll a megfelelőnek vélt amerikai partnerekkel. Elvileg október 11-ig lenne idő a probléma megoldására, de az igazság az, hogy a kormányzati oldal mindenféle időhúzása lényegében a CEU kivéreztetésével egyenlő. Legutolsó hírek szerint- június 30-án- a New York -állami kormányzó, Cuomo éppen válaszolt magyar kabinetnek...Kronikánk írásakor- július első hétvégéjén- a Velencei Bizottság tagjai Budapesten tájékoztak, megkérdezték a kormány képviselőit, valamint a CEU vezetőit is a vitatott jogszabályról. Az ő későbbi szakvéleményük ilyen kérdésekben meglehetősen komoly súllyal szokott érvényesülni az Európai Bizottság végleges határozatának megszövegezésében.

Van-e bármiféle közös tanulsága annak a három ügynek, amellyel a második negyedév starthelyzetét szeretnénk volna megidézni? Úgy véljük, több is. Mindenekelőtt az, hogy a választásokat megelőző hónapokban a kampányigények bármiféle kérdést, ügyet, problémakört képesek akár hosszú hónapokon át napirenden tartani. Még akkor is, ha amúgy maga a szóban forgó ügy önmagában nem sok figyelmet érdemelne. Ki hallott Magyarországon a CEU létezéséről – mondjuk, januárban? Hány embernek lehetett egyáltalán fogalma arról, hogy ez az egyetem több mint negyedszázada él és működik a főváros szívében? Nem hisszük, hogy túlzás azt állítani: legfeljebb egy-két százezren lehettek, talán a magyar lakosság egy százaléka... júliusban pedig már úgy kellene feltenni a kérdést: van-e még ember e hazában, aki nem hallott a CEU-ról?

Kit érdekelt a plakátok kihelyezésének és bérlésének részletkérdései – mondjuk, három hónappal ezelőtt? Legfeljebb azt a néhány tucatnyi reklám-szakembert, aki a pártok körül munkakör-szerűen ezzel foglalatoskodik. Ehhez képest a magyar parlamentnek a nyári szabadság előtt ezeknek megoldásai, a részletszabályok újra írásai lettek a legfontosabb, kitüntetett feladatai. Olyannyira, hogy a képviselőknek június végén még a szabadságukról is vissza kellett térniük a parlamentbe. Még egyszer meghozni azt a törvényt, amit egyszer már elrontva megszavaztak.

Úgy hírlik, több mint másfél millióian visszaküldték a kormánynak azt a bugyutácska kérdőívet, amit e tavaszon megkaptak. Gondolták volna ők, hogy ezzel az egyszerű, postai lépéssel sikerült megmenteniük Magyarország függetlenségét? Ha nem gondolták, akkor a kampányzáró nagygyűlésen a legilletékesebtől ezt is megtudhatták.

XXXXX

1990 óta ez lesz a nyolcadik kampány, amelyet felnőttfejjel, elemzőkészítéssel párhuzamosan fogunk meg- és átélni. Huszonnyolc év tendenciája számunkra egyértelműen mutatja azt a jellegzetességet, hogy **a kampányidőszakban leghasznosabb fölfüggeszteni és egy időre elfeledni mindama ésszerű, indokolható és korábban beváltak tűnő elemzési módot, megközelítést, amelyet korábban szem előtt tartottunk.** A tendencia arról tanúskodik, hogy *a helyzet választásról választásra romlik, mert a pártok/pr-műhelyek egyre rafináltabban szállják meg a médiát, manipulálják a közvélemény egészét, keresik ellenfeleik gyöngé pontjait, összességében egyre eredményesebben állítanak elő politikai álvalóságokat ezekben a hónapokban, mert tudják: a választások után már senkit sem fog érdekelni, hogy ki hazudott, miért és mekkorát.*

Kampányidőszakban bármi megtörténhet – még az is, hogy ami a szemünk előtt zajlik, az tényleg az, aminek látszik. Ezt sem szeretnénk elfelejteni, ám mostani elemzésünk,

negyedéves krónikánk megírásakor nyomatékkal érdemes lépten-nyomon utalnunk arra, hogy az általunk megfigyelt, elemzett események, folyamatok már kitephetetlenül részesei az ősztől elszabaduló kampányok irracionális világának. S mindezt előre kell bocsájtani a sokkal számszerűsíthetőbb, elvileg egzaktabb gazdasági folyamatok bemutatása előtt is, mert még a legemlékezőbb számok napvilágra kerülésekor is ott kísértenek a kampányindítékok, legfeljebb kevésbé látványos módon.

1. CEU-címkefelhő

Nem kérdés, ennek a negyedévnek legnagyobb hatású ügyévé a CEU körüli botránysorozat nőtte ki magát. Eleinte csak a rendszeres tüntetések, valamint a mindenféle normát felrúgó kormányzati akaratoskodás okán. Egy-két héten belül azonban több olyan irányt is vett ez a konfliktus, amelyre az ügyet kiprovokáló agytrösztben aligha számítottak. Részben az elharapódzó tüntetések hulláma okozott meglepetést, részben az addig szunnyadó lelkesedést mutató értelmiségi szolidaritás megerősödése és felmutatása, részben pedig az egyre erősödő és mindinkább hangosabbá váló nemzetközi visszhang. S valamennyi újabb metszet további, kevésbé várt fordulatokat hozott magával. A végső összegzéseket ezen a ponton megelőzve, krónikánk megírásakor nem kell túlzottan nagy bátorság annak előre jelzéséhez, hogy ez a botrány a következő hónapokra is tartogat még néhány meglepetést. Mindezek együttesen elegendő okként szolgálnak ahhoz, hogy a szokásos áttekintésekhez képes megpróbálkozzunk a részletek rekonstrukciójával is.

1.1. Az indulás pillanatai, március 28-április 9.

Március 28-án, viszonylag későn este jelent meg a kormányzati portálon annak a norma-tervezetnek a szövege, amely a hazánkban működő, ám külföldi alapítású/fenntartású felsőoktatási intézményeket szeretné a korábbiakhoz képest sokkal szorosabb feltételek közé terelni. Némi meglepetésre a tervezettel szemben pillanatokon belül megszerveződött a nyílt ellenállás és a főváros már a hétvégén tanúja lehetett az első nagyobb tüntetésnek.

E demonstráció nemcsak a méretével, hangerejével és szervezettségével keltett feltűnést, hanem azzal is, hogy előkerültek a jóideje eltűntnek vélt fiatalok is. A média minden oldalról ízelgette a kormányzati oldal meglehetősen mesterségesnek tetsző vádpontjait, és igyekezett megszólítani mindenkit, akinek erről érdemi ismeretei lehettek.

A kormányzati vádpontok között nem lehetett túl könnyen eligazodni, mert a legkülönbébb dimenziókban mozogtak.

- Jogszályellenesen működik a CEU; s ebben volt is némi igazság, csak éppen a hivatkozott szabályok a jogi hierarchia legkülönbébb szintjein helyezkedtek el, jóval a törvényi rendezettség alatt - ezért nehéz volt ezt a vádat komolyan venni.
- Két diplomát is ad, s ez megengedhetetlen versenyelőny a hazai egyetemekkel szemben. /Ezt a marhaságot aztán naponta százszor is cáfolták az érintettek, ám a kormányzati férfiak változatlan hévvel hajtogatták tovább ebbéli érveiket. /
- Több olyan képzést is folytatnak, amely nincs akkreditálva. /Erről az derült ki, hogy még államtitkári szinten is képesek voltak összekeverni az akkreditációt a regisztrációs kötelezettségekkel, amiről utólag is nehéz megállapítani, hogy tudatlanság, avagy csak szimpla rosszindulat vezérelte tévedés lehetett. /
- Ellenzéki tisztképző és nem is felsőoktatási intézmény. Finomabb formában: oktatás helyett felforgató tevékenységre történő felkészítés zajlik a CEU-ban. Ez már érdemibb és tartalmi érv, ehhez képest meg lehetett nézni, hogy a negyedszázad során itt végzetteknek jelentős része a későbbiekben – a saját hazájában - valóban fontos közéleti szerepet játszhatott. Vonatkozik mindez az egykori szovjet utódállamokra, ezért erre az érvre érdemes lesz majd még visszatérni.
- /Csak annyit jegyezzenek meg, hogy a CEU oktatási tematikájában valóban található jónéhány olyan képzési irány, amelyet Kelet-Európában máshol nem nagyon lehetséges elérni. Elfogulatlan szemlélő persze ezt a kuriózumot inkább tarthatná megbecsülendő erénynek, semmint a vádpontra alkalmas jelszónak. /
- Ez utóbbi gyanút még durvább vádként hangoztatták, hogy ez a Soros-egyetem nem más, mint az amerikai milliárdos nemzetközi összeesküvés-hálózatának egyik leghatékonyabb fedőintézménye. Ezen a ponton már semmi másról nincs szó, csakis Soros Györgyről, s arról a hisztériáról, amelyet évek óta ellene folytatnak.
- /A vádnak annyi alapja mindenképpen van, hogy az egyetemet ő alapította, sokáig ő is finanszírozta, nem tagadhatóan, éppen az általa fontosnak vélt *'Open Society'*-felfogásmód támogatásaként. A részletekbe tekintve azonban kiderülhet, hogy az egyetem érdemi működésében mindez roppant kicsinyke szempontként jöhet számításba. /
- Végül, s nem teljesen logikátlanul, mindez az okoskodás abba a „felismerésbe” torkollik, hogy a CEU elleni harc szerves és elengedhetetlen része a terrorizmus és a pénzmosás elleni grandiózus nemzetközi küzdelemnek. A Fidesz vezető politikusainak többsége /Kósa, Németh Szilárd, Kövér László, s legfőképpen maga Orbán Viktor/ ezért a maguk

megnyilvánulásaiban nem is haboztak elmenni e képtelen összeesküvés-elmélet hangoztatásáig. Nem fogunk hosszadalmas hivatkozási listával előállni, mert e hetek során az összes számottevő kormányzati férfiú e fönti lista összetevőit zagyválta, keverte valamiféle lázas, nemzetvédő ideológiai magyarázattá.

Valamennyi elemét leginkább az ezerszer kipróbált és mindig megbízhatóan elfogult Bayer Zsolt foglalta össze átfogó elméletté, legalábbis a CEU-n folyó képzés lejárata tekintetében. Ezért úgy véljük, hogy elegendő ehelyütt megidézni az ő nagyszabású opusát. Hozzá képes a többiek csak gyöngye imitátorok.

Bayer Zsolt sorozata és a kormányzati ideológia, az alább megtalálható - három, hosszú részből álló - tanulmányában lerántja a leplet a CEU-n folyó szellemi kútmérgezés részleteiről. Elővett összesen tíz /10!/ olyan szakdolgozatot, amely a nemi identitás-problémák határesteit boncolgatta, s erre építve folyamatosan azt sugallja, hogy a CEU-n folyó képzés lényege a hagyományos ember/társadalom- és nemzetkép szétrombolásából áll. Oly módon, hogy ezen hagyományos identitások helyébe a korlátlan és semmilyen kötelességre tekintettel nem lévő individualitást állítanak. További részletes ismertetés helyett csupán egy dologra hívnánk fel a figyelmet. Bayer egy szóval nem említi, hogy a CEU 25 éves oktatási tevékenysége során több mint 13 ezer hallgató végzett, az ő munkáikból sikerült Bayernek e tíz dolgozat jegyében átfogó képet alkotnia...

- <http://magyaridok.hu/ahelyzet/vajon-ki-uszit-1579666/>
- http://magyaridok.hu/velemenysoros-gyorgy-es-birodalma-1-resz-1557898/?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201704
- <http://magyaridok.hu/velemenysoros-gyorgy-es-birodalma-2-resz-1558435/>
- http://magyaridok.hu/velemenysoros-es-birodalma-befejezo-resz-1558477/?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201704
- http://mandiner.hu/cikk/20170414_bayer_zsolt_soros_gyorgy_es_birodalma_befejezo_resz

Kiszely Zoltán tudálékos kiegészítésével:

http://mozgasterblog.hu/blog/kinek_mit_er_a_ceu?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201704

A vádak cáfolatát számtalan korabeli elemzés elvégezte, ezek közül elegendő Bozóki András és Geréby György ÉS-beli esszéire utalnunk.

Bozóki: A CEU betiltása/ ÉS, ápr. 7./ és Geréby György: A lex CEU: szégyen és tragédia. /ÉS, ápr. 13./

Mindennek azonban nem sok érdemi súlya lett, mert a parlament április negyedikén, egyetlen nap alatt, mindenféle szokásos eljárási szabályt félretéve, sürgősséggel elfogadta a törvényt, úgy, hogy az lényegében nem felelt meg semmiféle törvényalkotási kritériumnak. Joggal lehetett ezért abban reménykedni, hogy néhány nappal később az államfő nem fogja aláírni, hanem elküldi az Alkotmánybíróságnak, előzetes normakontrollra. Április 4. és 10. között a hazai és a nemzetközi felháborodásnak annyiféle jelét lehetett megtapasztalni, hogy kellően érzékletes megjelenítéséhez megszokott elemzői kereteink egyszerűen nem elégségesek. Szakmai szervezetek, különféle jogásztestületek, egyetemek, jobboldalhoz tartozó értelmiségi fórumok és személyek tömege adta jelét annak, hogy tisztán látják: mennyi kár fog még származni ebből a politikai bosszú-keltette döntésből.

Kormányok sora tiltakozott, Sziijjártó külügyminiszter kénytelen volt sorra berendelni az érintett országok nagyköveteit. Sőt, egy fontos hazai szereplőt külföldről még sürgősen haza is rendeltek...Na, kit is..?

Szegény Szemerényi Réka nem volt képes az amerikai politikai elitet, és/vagy a közvéleményt meggyőzni háborúnk szent és támogatásra méltó jellegéről, ezért hanyatt-homlok haza kellett jönnie.

A hazahívásról lásd:

http://hvg.hu/itthon/20170405_Amerikai_nagykovet_Szemerkenyi_Reka_hazahivas_szexizmus_ostobasag_diplomacia

<https://444.hu/2017/04/06/hiaba-lett-elnok-trump-a-magyar-kormany-nem-all-jobban-washingtonban>

http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/05/tgm_nougyekkel_nem_foglalkozom

<https://mno.hu/velemenynagykovetek-jonnek-es-mennek-2393763>

Április 9-én, vasárnap minden korábbi méreteket felülmúló tömeg gyűlt össze a városban, és a mérvadó becslések szerint legalább 80 ezernyi tüntető követelte a törvény megsemmisítését, továbbá az államfőtől, hogy: „Ne írd alá, János!” Időközben a külföldi médiumok is szokatlanul nagy terjedelemben kezdtek törődni a magyarországi helyzettel, ezért ez a vasárnapi tüntetés már hihetetlenül széles nemzetközi visszhangot is kapott. Számtalan külföldi tv-társaság, tudósítók garmada meglepetten értesítette hazája közönségét afelől, hogy a magyarok mégsem olyannyira beletörődők megváltoztatott viszonyaikba, mint ahogyan ezt a széles körben elterjedt vélemény sugallja.

E néhány napnak a médialenyomata oly gazdag, hogy ezen a ponton meg is elégszünk a legfontosabb források ideillesztésével: a kezdetekről.

https://444.hu/2017/03/29/nemeth-szilard-ugy-megmagyarázta-a-ceu-ugyet-hogy-az-egesz-fideszes-mediabirodalom-belezavarodott?utm_source=projectagora&utm_medium=contentdiscovery
http://index.hu/aktak/ceu_kozep-europai_egyetem_torvenyjavaslat_rektor_soros_gyorgy_fenyegetes_emmi/
http://hvg.hu/itthon/20170329_Interju_a_CEU_elnokevel_Ha_a_kormany_artani_akart_kudarcot_fog_vallani
http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/03/higgyunk_orban_joszandekaban_az_eddig_is_bejott
http://index.hu/belfold/2017/04/04/a_ceu-torveny_vitaja_a_parlamentben/
http://index.hu/belfold/2017/04/05/pontrol_pontra_cafolta_a_ceu_a_kormanyt/
http://hvg.hu/vilag/20170406_economist_a_ceurol
http://hvg.hu/itthon/20170404_tgm_sorosugy_ceu
<https://444.hu/2017/04/06/a-teljes-magyar-tudomanyos-elet-ellen-kovet-el-merenyletet-a-fidesz>
https://www.facebook.com/notes/bib%C3%B3-istv%C3%A1n-szakkoll%C3%A9gium/az-elte-bib%C3%B3-istv%C3%A1n-szakkoll%C3%A9gium-k%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9g%C3%A9nek-ny%C3%ADt-levele-%C3%A1der-j%C3%A1nos-k%C3%B6zt%C3%A1rsas/1837670803116833?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201704
http://hvg.hu/itthon/20170406_soros_ceu_koltozes_becs_kern_kancellar
http://index.hu/belfold/2017/04/07/orban_mar_harom_eve_vilagosan_elmondta_mit_akar_tenni_es_azota_is_azt_csinalja/

Volt egyszer egy kis Nyugat. HVG. ápr. 6.

Pironkodás nélkül. MnCs. ápr. 6.

Önkény és ellenállás. MnCs. ápr. 6.

Üzenet Budapestnek. MN: ápr. 6.

Egyetemek a célkeresztben. Mn. ápr. 7.

CEU-s kötélhúzás, éleződő Jobbikos belharc. Fi. ápr. 6.

1.2. Aláírástól eljárás-indításig, április 10-től május közepéig

Hétfőn azután szertefoszlottak mindazok az illúziók, amelyeket Áder János politikai önállóságáról reméltek. Az államfő aláírta a CEU-törvényt, ám ezzel a nyílt küzdelemnek egyáltalán nem lett vége. Pedig...akik rábeszélést kaptak a lapításra, azok biztosan abban reménykedtek, hogy ezzel a jóváhagyással legalább a botrány közjogi/alkotmányos kereteit sikerült teljes mértékben kimeríteni. Ez sem így alakult, mert az LMP azonnal elkezdte összegyűjteni valamennyi ellenzéki párt támogatását ahhoz, hogy a törvényt legalább utólag meglehessen az AB-val vizsgáltni.

Csodák csodájára, sikerült egybeterelni a szétagolt ellenzéket, igaz, az AB-t ebben az eljárási módban már korántsem köti olyan szigorú határidő, mintha ezt az államfő kérésére kellett volna megtennie. Nagy valószínűséggel csak ősszel fognak véglegesen állást foglalni. Igaz, addig viszont még számos meglepő fordulat is bekövetkezhet. /Így is lett.../

A tüntetések sora nem maradt abba, miként a kedvezőtlen külföldi és hazai visszhangok áradata sem.

Tüntetésekről április 10. és 26. között:

http://hvg.hu/itthon/20170412_sziv_hosok_tere

<http://24.hu/belfold/2017/04/13/titokban-mar-gyulolik-orbant/>

<http://24.hu/poszt-itt/2017/04/13/budapesti-tuntetesek-az-elhallgatas-hatalma/>

<http://24.hu/belfold/2017/04/13/botka-a-fideszt-le-kell-valtani-a-fideszt-le-fogjuk-valtani/>

<http://hu.budapestbeacon.com/civil-ugyek/gulyas-marton-vallomasa-valamint-gulyas-es-varga-gergo-utolso-szo-jogan-elmondott-beszede/>

http://hvg.hu/itthon/20170413_Nagyon_is_tudta_Ader_hogy_nem_stimmel_a_lex_CEU

http://index.hu/belfold/2017/04/11/12_elmelet_miert_szalltak_ra_a_ceu-ra/

<http://24.hu/belfold/2017/04/11/ceu-tuntetes-utan-fehertulipanos-lazadok-uzenik-orbannak-barmi-megtortenhet/>

<https://444.hu/2017/04/10/otvenen-skandaljak-a-sandor-palotanal-hogy-bajszos-szar>

http://hvg.hu/itthon/20170413_Nagyon_is_tudta_Ader_hogy_nem_stimmel_a_lex_CEU

http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/11/eleg_volt_beintegetett_a_jovo_ader_janos_es_orban_viktor_ablakan

http://mandiner.hu/cikk/20170411_spontan_is_tobb_ezren_tuntettek_hetfon_este_a_lex_ceu_ellen

http://mandiner.hu/cikk/20170410_ader_alairta_a_lex_ceu_t

http://mandiner.hu/cikk/20170410_ader_janos_a_felsooktatasi_torveny_modositasarol

<https://444.hu/2017/04/10/ader-janos-alairta-a-ceu-ellenes-torvenyt>

http://index.hu/belfold/2017/04/10/uj_rigmusok_es_dalok_a_tuntetesen_gyujtes/

<https://444.hu/2017/04/10/tomott-terem-es-vastaps-az-elte-jogi-karan-ahol-az-oktatok-rendkivuli-eloadast-tartottak-a-ceu-torvenyrol>

http://hvg.hu/itthon/20170410_CEU_A_torveny_elo_re_megfontolt_politikai_tamadas

http://index.hu/velemeny/2017/04/10/orban_ceu_tuntetes/

http://orulunkvincent.blog.hu/2017/04/09/mit_tehet_ader_janos_a_lex_ceu-val

<https://444.hu/2017/04/09/ekkoratomeget-mar-nem-kell-megmagyarazni>

<http://24.hu/belfold/2017/04/10/mar-igy-is-felnek-tolunk-megszolaltak-a-ceu-tuntetes-szervezoit/>

<http://24.hu/kozelet/2017/04/10/soros-repulok-fizetett-forradalmarok-a-jobboldal-5-eros-allitasa-a-ceu-tuntetesrol/>

http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/10/elegunk_van_a_mocskos_fideszbol

http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/09/egy_orzag_mondja_eleg_volt

<https://444.hu/2017/04/08/bodocs-tibor-elmondta-orban-viktor-ceu-s-beszedet-magyar-utoerre-magyar-vampirt?fbfanpage444+20170408+1407>

Április közepén a CEU-körűli csatározások sora egyre világosabban tisztult le néhány olyan alapvető kérdésre, amelynek jelentősége a kezdetekkor talán még nem látszott egyértelműen fontosnak.

- *A fiatalok* nemcsak alkalmilag jelentek meg a tüntetéseken, hanem egyre inkább *főszereplőkké nőttek ki magukat*. Ennek következtében a megelőző évekhez képest sokkal nagyobb figyelem kezdett feléjük fordulni, mert megdőlni látszott az a régóta hajtogatott vélekedés, miszerint a mostani ifjúságot sokkal kevésbé érdekli a politikai, mint a

korábbiakat. Egyre több írás, interjú, elemzés kezdett számot vetni azzal a felismeréssel, hogy az 1990 után született korosztályok számára a rendszerváltás nem hordoz és nem tartalmaz erős pozitív kötődéseket. /E sorok írója az 1982 és 1998 közötti hosszú, másfél évtizedben részese volt annak a korábbi kutatói csoportosulásnak, amely a hazai fiatalok helyzetét vizsgálta, ezért minket ez a fejlemény kevésbé lepett meg. Úgy látszik mostanában érett meg annak a fontossága, amit már korábban is, lassan csaknem két évtizede írtunk/mondtunk. /

- Április közéleti krónikáját tulajdonképpen meg lehetne írni annak metszetében is, hogy korábban *a Fidesz holdudvarában számontartott értelmiségiek közül ki, mikor emelte föl a szavát* az idei évben megtapasztalt kedvezőtlen kormányzati döntések kapcsán. Tölgyessy Pétertől Sólyom Lászlóig, Király Miklóstól Jeszenszky Gézáig, Üрге-Vorsatz Diánáig szinte naponta lehetett hallani azon személyek tiltakozásait, akiket a legkevésé sem lehetett ellenzéki szimpátiákkal megvádolni. E jelenségnek a későbbiekben még számottevő jelentősége lehet, ugyanis az elmúlt negyedszázad során valamennyi eltűnő/megszűnő politikai erő eróziója az értelmiségi háttér elolvadásával kezdődött meg.
- E felismerési folyamatnak fontos összetevője lehetett az a fordulat, amikor a CEU elleni rohamokhoz hozzákapcsolódott *a civil szervezetek megregulázásának igénye* is. Az áprilisban napvilágra került tervezet szövegéből látszólag egyszerű nyilvántartási kötelezettségről lenne szó, ám a magyarázatok, kormányzati érvek világossá tették, hogy a Fidesz gondja ezúttal is ugyanabból a gyökérből fakad. Amennyire csak lehet, minél szűkebbre kell fogni mindenféle autonómia, függetlenség, önállóság mozgásterét. De leginkább e képződmények kormányzattól nem függő finanszírozási lehetőségeit. A témakör szakértői pedig elképedve fedezték fel a tervezetben úgyszólván szó szerint visszaköszönő, néhány évvel korábbi orosz megoldás nyomait. Azt, ahogyan Putyin rendszere igyekezett mindenféle civil szerveződést külföldi ügynököknek minősíteni. Ezen a ponton kezdett „értelemmel megtelni” a korábban elkezdett ’Sorosozás’. Ennek már ugyanis nagy hagyományai voltak egynémely kelet-európai országban, különösképpen Oroszországban. Lassan össze is állt a kép: Soros által felbérelt/finanszírozott minden és mindenki, aki a kormányzattal szemben kellemetlen kérdéseket tehet fel. Vonatkozik ez mindenekelőtt a TASZ-ra, az Átlátszóra, a Transparencyre, a Momentumra, egyszóval minden olyan szervezetre, mozgalomra, amely kritizálni meri a kormányzatot.
- *A Fidesz kampánystratégiája felől szemlélve* mindezt még meg is magyarázható, hiszen az ellenzéki pártok sem külön, sem együtt nem látszanak olyan erősnek, hogy képesek lennének veszélyeztetni a jövő évi választási győzelmet. A civilek viszont teljesen

kiszámíthatatlan veszélyforrást jelenthetnek. Tanúság erre már az idei évből a Momentum váratlanul nagy feltűnést keltő januári aláírásgyűjtése éppúgy, mint a mostani tüntetés-sorozat civil háttere. Ezt az összeesküvés-ízű örültséget korántsem e sorok író, az elemzői elfogultság szülte, álljon ehelyütt egy-két, minden forrásnál autentikusabb dokumentum. Részint Orbán Viktor húsvét körüli médiaszerepléseinek kivonata, illetőleg az a nagyszabású interjú, amelyet saját kormánylapjuknak adott minderről:

<http://magyaridok.hu/belfold/magyarorszagon-kampany-foprobaja-zajlik-1584190/>

továbbá ennek értelmezései:

http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/16/nincs_mit_megunni_nincs_hova_hazamenni

http://mandiner.hu/cikk/20170416_orban_kampanyfoprobat_tartott_soros_halozata

<http://24.hu/belfold/2017/04/16/orban-viktor-soros-gyorgy/>

http://hvg.hu/itthon/20170416_Orban_a_tuntetesekrol_sok_bekes_kereszteny_embernek_is_viszket_mar_a_tenyere

http://index.hu/belfold/2017/04/16/orban_aki_rejtve_volt_most_napfenyre_kerult/

Minden magyarázatnál többet árul el Schmidt Mária nagylélegzetű összeesküvéselmélete, amely lerántja a leplet Soros György világalraelmi törekvéseiről, és kellő részletességgel mutatja be a Soros által megtévesztett és család módon felhasznált civil szervezetek nemzetrontó kártevéseit:

http://latoszogblog.hu/blog/a_baloldal_sirasoja

http://index.hu/belfold/2017/04/16/schmidt_maria_esettanulmánya_szerint_ez_itt_nem_magyarorszag_ez_a_soros_birodalom/

<https://444.hu/2017/04/16/schmidt-maria-megirta-hogy-a-ceu-soros-utanpotlaskepzo-bazisa-pedig-a-sajat-fia-is-ott-vegzett>

Természetesen akadtak tárgyyszerű megközelítések, szakszerű elemzések is mindarról, amit a civil szféra megrendszabályozása jelent. Nagy Boldizsár például részletesen bemutatja a törvénytervezet várhatóan káros következményeit, és a szöveg képtelen ellentmondásait. */Az ostornak látszó törvény.* ÉS. ápr. 13./ Szabó Dániel (A TASZ ügyvezető igazgatója) pedig kimutatja, hogy ebben a civilelles tervezetben olyan folyamatok öltenek végső megoldás, amelyeket a Fidesz-kormányzat lassan négy éve folytat. */Ez afféle Patyomkin-építmény.* ÉS. ápr. 21./ Más hetilapoknak leginkább a tervezet feltűnően orosz ihletettsége adott témát. */Mégis, kinek a szövege?* HVG, ápr. 27. *Hiábavaló stigmatörvény.* 168 óra, ápr. 27./

- Végül, a hazai, állandósulni tetsző tiltakozások mellett egyre erőteljesebbé vált a *nemzetközi nyomásgyakorlás is*, és senkinek nem okozott meglepetést az, amikor április 26-án az Európai Parlamentben megint „magyar vitanapot” tartottak – 2010 óta immáron harmadszor... Ezen kívül, Orbán Vikornak saját pártcsaládja, az Európai Néppárt 29-ei ülésén is szembe kellett néznie a bírálatokkal. Továbbá, az Európai Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított Magyarország ellen a CEU-törvény, a civilekről szóló jogszabály miatt. Tudhatjuk, ezek az eljárások ritkán járnak kézzelfoghatóan kellemetlen következményekkel, mégis, ez alkalommal Orbán Vikornak szokatlanul erőteljes hangvételű bírálatokkal kellett szembenézni.

/Zárójelek közé téve jegyezzük csak meg, bár az is lehet, hogy meglepően fontos fordulatot jelző apróságot takar az a gesztus, amit az Európai Bizottság a magyarok számára e napokban megtett. Történt ugyanis, hogy az európai kormány funkcióját betöltő testület némi iróniával magára vette azt a kérdőívet, amelyet a hazai lakosság akkoriban már igen jól ismerhetett. S a levélben lévő állítások mindegyikét erőteljes cáfolatban részesítette.

Nem azt írták, hogy az Orbán-kormány hazudik, azt sem, hogy megtéveszti népét, hanem egyszerűen szó szerint vették a Nemzeti Konzultáció kérdéseit és tételesen bemutatták az ott szereplő állítások téves mivoltát. A válaszról szóló HVG-tudósítás végén az EB-levelének teljes szövege is megtalálható...Sapientia sat.../

http://hvg.hu/itthon/20170426_Allitsuk_meg_Brusszelt_Itt_van_Brusszel_valasza_a_konzultacios_kerdesekre

https://www.scribd.com/document/346448158/Az-Europai-Bizottsag-valasza-a-nemzeti-konzultaciora?irgwc=1&content=27795&campaign=VigLink&ad_group=1787358&keyword=ft500noi&source=impactradius&medium=affiliate#from_embed

Ezekben a napokban a magyar média is szokatlanul nagy terjedelemben követte figyelemmel a brüsszeli napok eseményeit, ezért mondhatott némileg csődöt az a megszokott kormányzati gyakorlat, miszerint leginkább csak az ő értelmezésükből értesülünk az ott történetekről. Ide is illesztünk e termésből egy jókora csokrot:

<https://444.hu/2017/04/26/orban-viktor-sajtotajekoztatot-tart-brusszelben>
http://index.hu/kulfold/2017/04/26/orban_viktor_brusszel_sajtotakekoztato_soros_gyorgy/
http://mandiner.hu/cikk/20170426_orban_szeretnenk_megreformalni_az_eu_t
http://hvg.hu/itthon/20170426_orban_viktor_brusszel_europai_parlament?s=hk

<http://www.atv.hu/belfold/20170426-orban-felszolal-az-europai-parlament-ulesen-frissul/hirkereso>
http://index.hu/kulfold/2017/04/26/orban_viktor_brusszelben_az_ep- vitaban_magyarazta_a_ceu-torvenyt/#
http://hvg.hu/itthon/20170426_orban_viktor_brusszel_europai_parlament
<https://444.hu/2017/04/26/orban-elovette-az-angolna-taktikat>
<https://444.hu/2017/04/26/orban-eloveszi-a-virtust-brusszelben>
<http://24.hu/poszt-itt/2017/04/26/orban-belehazudott-egy-kontinens-szemebe/>
http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/26/orban_hulyenek_nezi_az_uniot_ok_meg_hagyjak
http://index.hu/kulfold/2017/04/26/brusszelben_felfedte_magat_egy_magyar_alcivil_szerveze t/
http://hvg.hu/itthon/20170427_Orban_nyerte_a_menetet_de_az_alatta_tatongo_szakadek_tov_abb_melyult
http://hvg.hu/itthon/20170426_ceu_torveny_europai_bizottsag_eljaras
<https://444.hu/2017/04/26/eljarast-indit-brusszel-a-lex-ceu-ellen>
<http://24.hu/belfold/2017/04/26/balazs-peter-volt-kulugyminiszter-magyarorszag-szegyene-brusszel-megallitasa/>
http://index.hu/kulfold/2017/04/29/orban_hajlando_atgondolni_a_ceu-ugyet/
http://hvg.hu/itthon/20170429_orban_megadta_magat_a_neppart_elnoksegenek
<http://24.hu/belfold/2017/04/29/orban-hajlik-arra-hogy-teljesitse-a-neppart-felteteleit/>
http://mandiner.hu/cikk/20170429_orban_nem_akarjuk_bezarni_soros_egyetemet_de
http://mandiner.hu/cikk/20170429_orban_komoly_kritikat_kapott_az_europai_nepparttol_es_ kesz_valtoztatni_a_ceu_ugyeben
http://hvg.hu/itthon/20170427_Az_ot_legfontosabb_dolog_ami_Orban_brusszeli_fellepesebol_kiderult

A hetilapok is legalább egy-két héten át izlelgették az ott történeteket, mert érezni lehetett, hogy ez a koncentrált külföldi ellenállás talán fordulatot hozhat az egész tavaszi kormányzati politika további sorsában.

Brüsszel eljárást indít a lex CEU miatt. MN. ápr. 27.

Ezt is megússza. MnCs. ápr.27.

Uniós válaszok Orbán Viktornak. Fi. ápr 27.

Európa Orbán-ügye. 168 óra. máj. 4.

Az egér és az egérút. MnCs, máj. 4.

Pávatánc folyt. köv. HVG. máj. 4.

A brüsszeli nyomásgyakorlás ezúttal nem maradt meg a szokásos fejcsóválás/brummogás szintjén. Két-három héttel később az unió vezetői megtették egy olyan lépést is, amire eddig nem volt példa: belengették a hírhedt 7. cikkelyhez vezető eljárás kezdetét.

Ez lenne az engedetlen tagállamokkal szembeni végső szankció, amelynek értelmében megvonhatnák az adott országtól a szavazati jogot, nem kaphatná meg a neki járó pénzeket stb.

Ezt a lépést az Európai Parlament többségi határozatával lehetséges csak megtenni, s a Fidesz némi joggal bízhatott abban, hogy a parlamentben az ő pártcsaládjuk a legnépesebb létszámú, tehát, ha akarja, akkor megakadályozhatja a többségi határozat meghozatalát.

Május 17-én az EP végül is 393:221-arányban megszavazta az eljárás megindítását, ami azért volt lehetséges, mert a ENP frakciójából 67-en megszavazták a határozatot, 40 képviselőjük pedig tartózkodott. Röviden összefoglalva,

a Fidesz eddigi történetének legnagyobb külpolitikai vereségét szenvedte el, még a saját frakciójának többsége sem állt ki mellettük. Ráadásul egy ilyen meglehetősen fontos presztízs kérdésben hagyták őket magukra. A határozat szerint „Magyarországon rendszerszintű fenyegetés éri a jogállamiság alapvető értékeit”, és a kormány viszonylag szűkös határidőket kapott arra, hogy a legkirívóbb sérelmeket orvosolhassa. (Az utolsó csepp a megfigyelők szerint a CEU, a civil-törvény, valamint a migráns-ügyben tanúsított magyar együttműködési képtelenség volt.) Mindenesetre, érdemes arra is utalnunk, hogy ez az ún. 7. cikkelyes eljárás rettenetesen hosszú, több lépcsős folyamat. (A HVG közli is azt a táblázatot, amely hét fokozatra osztva mutatja be az eljárás teljes menetét, május 25.) A kormányzat természetesen igyekezett igazságtalanságként, félreértésként, valamint a Soros-lobbi mesterkedésének következményeként beállítani ezt a kétségtelen kudarcot.

Úgy véljük, hogy ezzel az EP-döntéssel a sok éve tartó magyar pávatánc egy olyan új szakaszához érkezett el, amelynek következményeit most még nehéz lenne belátni. Meg kell várnunk a Macron-féle berendezkedés változásait épp úgy, mint az októberi német választások eredményeit, s legfeljebb az év végén derülhet igazán ki az, hogy ez a páratlan lépés valójában hogyan érinti a magyar külpolitika/kormányzat jövőbeni mozgásterét. Egy dolog azonban egészen bizonyosan állítható. Mégpedig az, hogy súlyosan elszámították magukat azok a politikacsinálók, akik március végén ezt az egész CEU- és civilelles kampányt végig gondolták. Meglehet, kampányszempontokból ideális ellenségképet sikerült előállítaniuk, de az is biztos, hogy nem számoltak kellő körültekintéssel a várható külföldi reakciók természetével, méreteivel és tényleges következményeivel.

Néhány további írás az EP-döntés háttéréhez:

Feszültebb pávatánc. MnCs. máj. 25

Európa Mohácsa. HVG. máj. 25.

Kövér-interjú: Létkérdés az uniós tagságunk. Fi. jún. 1.

Üzenet Brüsszelből. MN. máj. 27.

http://hvg.hu/gazdasag/20170517_Bevetne_a_legszigorubb_buntetest_Magyarorszag_ellen_az_EP

http://index.hu/belfold/2017/05/19/szijasrt_szerint_minden_amivel_az_eu_vadolja_a_kormanyt_az_fake_news/

http://index.hu/velemeney/2017/05/17/az_orban-rezsim_egyik_nagy_hazugsaga_hogy_tabukat_dont_le/
http://index.hu/kulfold/ep/2017/05/17/a_hetes_cikk_eloszobajaba_leptunk/
http://index.hu/belfold/2017/05/19/orban_kossuth/

A CEU ügyében azért sem egyszerű tisztán látni, mert az egyetem vezetői a maguk jól felfogott érdekeik szerint igyekeznek minél kevesebbet szerepelni a médiában, s nem szeretnék, ha az amúgy is szorult helyzetüket tovább nehezíteni. a kormányzati oldalon viszont teljes a zűrzavar, ahányan megnyilvánulnak, annyiféle érvrendszert használnak. Mindig az adott helyzetben leginkább elfogadhatónak tetsző magyarázattal állnak elő. Mindenesetre az nem sok jóval biztató fejlemény, ahogyan a nyár elején ellepte az országot az a név szerinti, Soros Györgynek címzett kampány, azt sugallván, mintha Magyarország össze problémájáért egy személyben ő lenen a felelős.

Ilyen hangulati környezetben nagyon nehéz lenne elképzelni, hogy a kormány majd éppen az ő nevéhez fűződő CEU ügyében tenne bármiféle engedményt. A nyárhoz közeledve egyre kevésbé bogozható szét a CEU-ügy, a Soros elleni kampány, valamint a civilek elleni állandó támadások jelensége. Június végén mindez már egységes kampánycsomaggá érett össze, ezért nehéz is olyan elemzést találni, amely képes lenne szétválasztani az egykoron még külön szájakon futó problémaköröket. Néhány júniusi forrás igen jól illusztrálja ezt a keveredést:

Üldözési mánia. Civiltörvény. HVG jún. 15

A civil háború tétje. MnCs. jún. 15.

Változatok idiotizmusra és gonoszságra. A Fidesz Soros-képe. MnCs. jún. 15.

Erős alapot építettünk az oktatásnak. FI. jún 22. (Palkovics László államtitkár interjúja, amelyben együtt található valamennyi kormányzati magyarázat.)

2. Mindeközben itthon...

Zajlott a közélet, az eddig elemzett CEU-ügyekkel párhuzamosan számos olyan eseményt, fejleményt regisztrálhattunk, amelyet érdemes elkülönítve is megemlítenünk. A kortárs elemző részben a tudására és a rutinjára, részben pedig a megérzéseire támaszkodva próbál meg válogatni a legközelebbi közelmúlt eseményei között. Míg a CEU körüli viharok feldolgozásakor annyiban volt könnyebb a dolgunk, hogy az egész negyedévet meghatározó,

állandóan napirenden lévő konfliktust kellett bemutatnunk, addig a soron következő lista összeállítása igényel némi előzetes magyarázatot.

Nyolc olyan csomópontot, egyedi eseményt, összefüggést fogunk sorjában megmutatni, amely között az egyetlen összekötő kapocs az, hogy mindegyik az április 1.- július 1. közötti három hónaphoz kötődve lett figyelemre méltó. E nyolc eset ott húzódott meg a negyedév Nagy Ügyei között, s bármelyikükből lehetett volna szintén sorsdöntő fejlemény, de most még nem lett. Így legfeljebb arra alkalmas, hogy a Kor hangulatát, elhaló és felbukkanó lehetőségeit egyaránt illusztrálja. Arra viszont feltétlenül alkalmas.

2.1. Antitüntetés egy szombat délután...

A korábban is fel-fel bukkano Kétfarkú Kutya Párt április tizenötödikére, szombat délutánra hirdette meg azt a demonstrációt, amely a kormány melletti gesztusok paródiájából szerveződött meg. Minderről az internet segítségével lehetett csupán értesülni, ehhez képest több ezer ember önfeledt játszadozásává változott ez a délután. Olyan lett, mint egy farsangi bohóckodás, s egy-két tévécsatorna segítségével az otthoni érdeklődők is ízelítőt kaphattak e különös hangulatról. Talán annyi is elegendő, ha a gyakori jelszavakat megidézzük: „*Allítsátok meg a Dunát! Az is külföldről folyik!*”, aztán: „*Soha többé ellenzék!*” - az egyik legnépszerűbb követelés pedig így hangzott: „*Kisvasutat Moszkváig!*”. Önfeledten éltették a szovjeteket, az orosz himnuszt énekeltek, és betöltötték az egész Erzsébet teret a marhaskodásaikkal. A média kellő figyelemben részesítette őket, ezért az alábbi gyűjtésből utólag is jól rekonstruálható ennek a szombati délutánnak a rendhagyó hangulata:

http://hvg.hu/itthon/20170419_Az_orszoz_himnusz_es_a_Fidesz_kedvenc_zenei_szolnak_majd_a_Ketfarkuak_bekemenen

<http://hu.budapestbeacon.com/kiemelt-cikkek/allitsuk-meg-dunat-kulfoldrol-folyik-bekemenetet-tartott-ketfarku-kutyapart/>

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1402796526448160&set=a.330571307004026.75943.100001534781457&type=3&theater>

<https://444.hu/2017/04/22/nehez-helyzetbe-kerult-a-ketfarku-kutya-mert-a-fidesz-nel-most-nincs-felelmetesebb-viccpart>

http://index.hu/video/2017/04/22/ketfarku_kutya_part_demonstracio_kormany_bekemenet/

http://index.hu/belfold/2017/04/22/elkezdodott_a_ketfarku_kutyapart_bekemenete/

<https://kepek.444.hu/2017/04/23/sajat-nepe-meg-sohasem-szeretett-kormanyt-ennyire>

<http://24.hu/belfold/2017/04/22/szeretet-es-gyulolet-jarta-at-a-ketfarku-bekemenetet/>

2.2.Május elsején

Ezen a napon valamennyi magát komolyan vevő politikai szervezet igyekszik megfogalmazni az általa legfontosabban gondolt politikai üzenetet. Mindenki úgy várta, hogy ez lehet az az alkalom, amikor az éledező szocialisták végre kellő erejű nyilvánosság előtt szerepeltethetik frissen kikiáltott miniszterelnök-jelöltjüket, Botka Lászlót. Nos, ez meg is történt, s valóban el sem lehetett volna képzelni e napnál optimálisabb alkalmat a „Fizessenek a gazdagok” - jelszó széles körű terítésére. Meglepő módon azonban ennek a napnak a babérjait egy olyan mozgalom aratta le, amelyről néhány hónappal korábban még csak hallani sem lehetett.

A Momentum-nevű szervezet nehezen meginduló sétája a Hősök tereére érkezvén hatalmas tömeggé nőtt, s kellően nyitott, laza, sokszínű rendezvényé változott ahhoz, hogy a legkülönbözőbb életkorú, politikai hovatartozású személyek, csoportok jól érezhessék magukat rajta/benne.

E fordulat értelmezéséhez talán nem árt két megjegyzést még megtenni. Az egyik az, hogy a Momentum olyan tömegű önkéntes (és fiatal...) aktivistát volt képes a rendezvény zavartalan sikeréhez előteremteni, amihez hasonló feltételeket az évtizedes múlttal rendelkező pártoknak sem tudtak megteremteni. A másik mozzanat: ez a felvonulás vitathatatlanul és elsősorban kormányellenes volt; a beszédek, s a transzparensok mondanivalója semmi kétséget nem hagyott efelől. Ezért azután minden olyan ember nyugodt lélekkel csatlakozhatott a menethez, akinek bármiféle baja, gondja akad e kormánnyal. Ennek ismeretében nem meglepetés, ha a május 1.-ről szóló, utólagos elemzések, tudósítások is sokkal nagyobb terjedelemben foglalkoztak a Momentum rendezvényével, mint az össze többi pártéval:

<https://444.hu/2017/05/02/melyikuk-valtja-le-orbant>

http://kettosmerce.blog.hu/2017/05/01/igy_unnepli_magyarorszag_a_dolgozok_jogait_majus_1-je_loben_a_kettos_mercen

http://hvg.hu/itthon/20170502_Ime_a_legfontosabb_beszedek_az_ellenzeki_majalisrol

<http://24.hu/belfold/2017/05/01/ot-nagy-megfejtes-a-momentum-tunteteserol/>

<http://24.hu/belfold/2017/05/01/parezren-gyulekeznek-a-szabadsag-teren/>

<https://444.hu/2017/05/01/a-momentum-elso-nagy-tuntetesevel-bemutatta-hogy-komoly-ellenzeki-ero-lehet>

http://index.hu/video/2017/05/01/fekete-gyor_andras_momentum_hosok_tere_tuntetes/
http://index.hu/belfold/2017/05/01/a_momentum_be_akarja_inditani_magat_es_magyarorszagot/
<http://24.hu/belfold/2017/05/01/fekete-gyor-orban-magyarorszaga-egy-ures-puszt-a-kozepe-egy-allitsuk-meg-brusszelt-tablaval/>
<https://444.hu/2017/05/01/fekete-gyor-andras-nem-meszarus-lorincek-hanem-szechenyi-istvanok-epitik-a-hazat>
http://kettosmerce.blog.hu/2017/05/06/a_momentum_atal_meghirdetett_program_nem_illuzio
http://mandiner.hu/cikk/20170502_pap_szilard_istvan_toredekes_gondolatok_a_momentum_tunteteserol
<http://nepszava.hu/cikk/1128110-nem-felunk-toluk---ezrek-tuntettek-a-hosok-teren-video/>
<https://mno.hu/belfold/europahoz-tartozunk-tuntetessel-fejezodik-be-a-majalis-2396908>

2.3. Kormányzati kisszines... Helló, röfik!!!

Majdhogynem ugyanezen napokban került sor arra, hogy a kormányfő meglepetésszerűen beállított egy olyan idős hölgyhöz, aki elképzelhetetlenül szerény körülmények között él, egy olyan határmenti faluban, amelynek a lassú kihalása mára már többé-kevésbé befejezett folyamatnak tekinthető. A látogatásról a kormányzati médiagondoskodás egy kisfilmet is előállított, amelynek a nézettsége napokon belül többszáz ezres látogatottságot ért el. Az azért nem mernénk határozottan állítani, hogy e páratlan siker egyetlen motívuma a kormányfői gesztus helyesléséből táplálkozott volna...

Mind a kisfilmet, mind pedig a napvilágra kerülését néhány napra heves viták követték, s ezek során nem kevesekben fogalmazódott meg az a gyanú, hogy ez a kisszines már a nyugdíjas szavazatokért folytatandó kampányküzdelem szerves tartozéka. Mindenesetre, szeretnénk megörvendeztetni minden olyan olvasót, akik ezt a tanulmány éppen a gépükön olvassák- és azonnal lehetővé is tesszük e páratlan kordokumentum és kulturális termék azonnal fogyasztását.

Merthogy - mint egy gyöngyszemben, kicsiben benne van minden. Amit az országról, a kormányzatról, a nyugdíjasokról, meg a hülyíthetőség színvonaláról felelős személyek gondolnak: (Az alábbi lelőhelyen meg kell keresni a május 6-ai klipet, „Nemzeti konzultáció Bözsi névvel-címmel. Amikor e sorokat írjuk, már 779 ezer fő látogatta meg ezt a filmet.)

<https://www.facebook.com/pg/orbanviktor/videos/>

<https://www.facebook.com/orbanviktor/>

<http://index.hu/belfold/2017/05/06/mi lett volna ha rakosi matyas facebookozik/>

<http://www.origo.hu/itthon/20170506-hello-rofi-orban-viktor.html>

<https://444.hu/2017/05/06/csira-bozsi-neni-att-baszott-a-nyuggdijjemelesel>

http://hvg.hu/itthon/20170506_Orban_Hoppa_Na_hello_rofi

<http://24.hu/szorakozas/2017/05/06/fasy-adam-gratulalt-orban-viktornak/>

<http://24.hu/fn/gazdasag/2017/05/06/ozvegy-csucs-imrene-bozsi-nenivel-konzultalt-orban-viktor/>

2.4.A Nemzeti Konzultáció eddigi legnagyobb sikeréről

2017 tavaszának egyik legnagyobb szabású kormányzati akciója lett az a Nemzeti Konzultáció, amelynek során Orbán Viktor szeretett volna a Brüsszellel szemben folytatott függetlenségi harcaihoz olyan számszerűsíthető és kézzelfogható társadalmi támogatást kapni, amely idővel az EU bürokráciát is meghátrálásra kényszeríthetné. Legalábbis, a hivatalos magyarázatok szerint ez lett volna az értelme annak a páratlanul intenzív kampánynak, amit a magyar kormány az idei évben közutakon, vonatokon, utcán és buszokon, a metrók mozgólépcsőjén, milliányi magyar család postaládájában- egyszóval, minden elképzelhető helyen és helyszínen folytatott. Nem lehetett nyugodtan nézni egyetlen sporteseményt sem, mert előbb-utóbb betüremkedett a kormány dörgő hangú figyelmeztetése, mi szerint **meg kell, hogy állítsuk Brüsszelt!!!**

E sorok írásakor még nem tudni, hogy Brüsszel hol állt végül is meg, minden esetre a mi utcánkba már egészen bizonyosan nem mert bemerészkedni. S a mi lakásunkba sem mer majd bejönni, mert a kormány valamennyi szórólapját, füzetét, felhívását kiraktuk a bejárati ajtó melletti előszoba falára. (Biztos, ami biztos - lehet, hogy éjjel jön, ez a Brüsszel olyan aljas lehet, hogy rendes állampolgárnak mindent el kell követnie a behatolása ellen.)

Azt azért nem állítanánk, hogy hazánk többi érintett állampolgára is a mienkéhez fönti lojalitással élte meg és át ezt a páratlan erejű agymosást. Az alább közlendő háttérodalomban például számtalan alkalommal firtatták, hogy mennyibe is kerül ez a példátlanul átlátszó és meglehetősen alacsony színvonalat jelentő, jószerével a háborús hisztériákat megidőző propagandahullám. A legelső közlemények - még április legelején - mindössze másfél milliárdos tételt emlegettek. Később azután ez az összeg egyre növekedett, ami nem csoda, hiszen minden elképzelhető felületen megjelentek a hirdetések. Június végén már inkább a tízmilliárd körüli nagyságrendről lehetett hallani, s azért vagyunk tanácstalanok, ami miatt az

eredményesség felől is vegyesek a benyomásaink. Eleinte szorgosan hallgattak arról, hogy hányan is küldték vissza a kérdőíveket. Majd június végén kezdett forogni az a hivatalos diadaljelentés, hogy egymillió hétszázezren ... Az a gond, hogy ennek részleteiről is csak azoktól a kormányzati szervektől lehet értesülni, akik az egész akciót lebonyolították. Így aztán azt sem tudhatjuk meg, hogy ebből a 1.7 milliányi válaszolóból hányan lehettek azok, akiknek netán ellenvéleményük volt...

A konzultációról szóló írások válogatott gyűjtése:

<http://24.hu/belfold/2017/04/03/csak-magat-es-az-orzagot-csapja-be-a-kormany/>

<http://24.hu/belfold/2017/03/31/12-milliard-forintert-allitjuk-meg-brusszelt/>

<http://24.hu/belfold/2017/04/03/csak-magat-es-az-orzagot-csapja-be-a-kormany/>

<https://444.hu/2017/04/06/juncker-a-magyar-konzultacios-kerdoiv-tobbet-mond-a-szerzojerol-mint-az-eu-allapotarol>

http://hvg.hu/gazdasag/20170404_Sikerpropaganda_alternativ_tenyek

<http://24.hu/kozelet/2017/04/05/negy-honap-alatt-107-milliardot-koltott-el-a-kormany-a-lakossag-tajekoztatasa/>

<http://24.hu/belfold/2017/04/18/alig-kuldik-vissza-orban-nemzeti-konzultaciojat/>

<http://24.hu/poszt-itt/2017/04/16/nemzeti-inzultacio/>

http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/13/omladozik_a_fideszes_propaganda

http://index.hu/gazdasag/2017/04/13/2017_nemzeti_konzultacios_kerdoiv_brusszel/

http://hvg.hu/itthon/20170426_Allitsuk_meg_Brusszelt_Itt_van_Brusszel_valasza_a_konzultacios_kerdesekre

https://www.scribd.com/document/346448158/Az-Europai-Bizottsag-valasza-a-nemzeti-konzultaciokra#from_embed

<https://444.hu/2017/04/26/az-europai-bizottsag-tetelesen-cafolta-a-nemzeti-konzultaciort>

<https://444.hu/2017/04/26/a-nemzeti-konzultacioknak-hala-a-magyarok-a-leginkabb-eu-partiak-az-unioban-irja-a-fidesz-a-neppartnak>

http://index.hu/index2/#bloghu/tarski/2017/05/10/nemzeti_inzultacio_481

Na, mindegy is, pénz volt rá, közönség is volt, nyomda is, lebonyolító cég is, haszon is, és a közvélemény-kutatók szerint a kormány valóban eredményesen védte meg az országot, hiszen migránst sem látni sehol. (Igaz, azok már nagyon régen nem erre jönnek, de ez is csak az akadékoskodóknak fontos.) Komolyra fordítva a szót, ami, nem tagadható, ebben az esetben igen nehezünkre esik... - senkinek nem lehet kétsége afelől, hogy ez az esztelen pénzszerzés és primitív propaganda nem más, mint a jövő évi választásokat megelőző kampány üzemmódja.

Kampány nem létezhet ellenség nélkül, az ellenséget pedig már márciustól megállás nélkül faragjuk: CEU+Soros+Brüsszel+Civilek+Migránsok. Ez így persze sok is, bonyolult is, össze kell őket vonni, valamiféle közös nevező alatt.

A Nemzeti Konzultáció páratlan sikerét megünneplő, június 27-i záró rendezvényen maga Orbán Viktor tett erre kísérletet, amikor e bonyodalmas sorból kiemelte és **végső mozzatává avatta Soros Györgyöt**. S mit tesz Isten? A Főnök gyanúját megerősítendő azonnal el is

lepték az országot az újabb gigaplakátok, e magvas mondandója szerint: **nehogymá' Soros György nevensen a végén...!**

Bálnabeszéd:

<http://www.miniszterelnok.hu/orban-viktor-beszede-a-nemzeti-konzultacio-zaroeseemenyen/>

http://index.hu/index2/#bloghu/bekialtas/2017/06/28/orban_felelembeszede

http://hvg.hu/itthon/20170629_lazadas_eve

<https://444.hu/2017/06/27/orban-viktor-mi-a-magunk-magyar-modjan-vagyunk-sikeresek>

<http://24.hu/kozelet/2017/06/27/meguzentek-orban-semjen-kosa-es-varga-zarja-a-nemzeti-konzultaciot/>

http://index.hu/belfold/2017/06/27/nemzeti_konzultacio_zaras_rendezyeny_migrans_orban_viktor/

http://index.hu/belfold/2017/06/27/legerosebb_allitasok_orban_viktor_brusszel_soros_migrans_nemzeti_konzultacio/

/Csak csöndben kezdtünk morfondírozni: minek is a...végén...? A kampány, a választások, a migránsválság, a brüsszeli reformok végén...? a plakát végén...? ...a világ végén...?/

2.5. Médiapolitika 2017 tavaszán: beérett a termés

2016 a média világának a lehető legszélesebb területeken történő megszerzésével telt el, aminek a részleteiről korábbi összegzőinkben mindig meg is emlékeztünk. 2017-re már nem sok érdemi el- és kisajátítanivaló maradt, ám azt azért mégsem állíthatjuk, hogy e mostani negyedéves beszámolóinkban megfélekedezhetünk a médiáról. Ebben az évben zajlik ugyanis az egységes üzembe helyezés kevésbé látványos, bár a következmények felől nézve legfontosabb feladata.

Nos, ez az üzemmód meglehetősen egyszerű mondatokkal jellemezhető. Minden, szinte minden - ugyanaz. A Fidesz által közvetlenül irányított állami/közszolgálati média hangneme, tematikája, funkciója az égvilágon semmiben sem különbözik ama magántulajdonban lévő médiumokétól, amelyek tulajdonosváltásai az elmúlt egy-két év hathatós kormányzati segítségével mentek végbe. Egyszerűbben szólva, a közszolgálati csatorna hírvilágának egyszerűsége, egysíkúsága legfeljebb a bulváreszközök felhasználásának intenzitásában különbözik a TV 2, avagy kereskedelmi rádiók hangvételétől. Ez nem is lehetne másképpen, hiszen Mészáros Lőrinc és Andy Vajna médiumainak tartalmát lényegében ugyanonnét irányítják, ahonnan a kormányzati kommunikációt. És lényegében ugyanaz a szűk, személyi csoport teszi mindezt.

Ez a médiavilág **egységes a támadásban**, mert adott időben ugyanazt a személyt járatták le mindannyian. E tavaszon legalább négy alkalommal lehetünk kényszerű elszenvedői annak a kétségbeejtő színvonalú, személyre szabott kampánynak, amikor az

egységes kormányzati média egy-két hétre valakit kipécézett magának. Ilyenkor az illetővel bármi megtörténhet, sőt... akár anyagiilkos is lehet belőle, még hatvan év távlatából is. (Botka, Soros, Simicska, és a Momentum vezetői e tavaszon sokat mesélhettek volna arról, hogy milyen élmény az, amikor valamennyi kormányzati média az ő kizárólagos lejárására törekszik...)

Egységes a sikerek ismételtetésében, mert még a jelentéktelen számok szintjén is ugyanarról a sikerről tudósítanak. Mint a plakátokon. S ez lenne a lényeg: az új médiának alapvetően plakát-funkciója lett. Mindegy, hogy rádió, tévé, bulvárlap, sportújság vagy - mint a Figyelő esetében történik - komoly múltú szakmai hetilap, hírportál vagy utcai szóróanyag: ugyanazt mondja/írja valamennyi. Az egyetlen, de nagyon fontos különbség abban található, hogy több-kevesebb pontossággal azt is tudják: melyik médium mely társadalmi nagycsoport nyelvét kell, hogy használják. S még valami, ami igen fontos.

Egységes ez a média az elhallgatásban is. Ebben a széles médiumvilágban hiába keresné bárki is akár csak a leghalványabb nyomát például a letelepedési kötvények ügyének, az MKB megvételének, Mészáros Lőrinc vagyongyarapódásainak, a vizes vébé naponta növekvő árának, a szembefordult jobboldali értelmiségiek bírálatainak stb. stb. Mindez már nem tartozhat a közönségre; pontosabban szólva: a saját közönségre.

Mert ebben van a lényeg: ez a média egyáltalán nem a hazai közönség egészéhez szól. Még csak nem is a bizonytalankodó közép millióihoz.

Ez a média kizárólag a saját tábornak termel. Hitet, tévhitet, örömet, gyűlöletet, álhíreket, rémképeket, féligazságokat, mikor mire van leginkább szükség. Jó szándékú újságírók, kutatók, elemzők úgyszólván hetente lepezik le e médiavilág hazug és kártékony mivoltát, teszik szóvá azt, hogy mindez nem más, mint a sajtó- és véleményszabadság folyamatos megsértése, a demokratikus működés felszámolása, a közönség megállás nélküli megtévesztése. A folyamat egésze felől nézve mindez természetesen igaz.

A probléma az, hogy a kormányzati felelősöket ez az „egész” egyáltalán nem érdekli. Ők azt tudják, mert az agytrösztök azt tudatosították bennük: **az a fontos, hogy az egykori szavazótábor, a kétmillió magyar egybe maradjon, szellemileg ugyanabban a médiabuborékban éljen. Pontosabban szólva: Csak abban élhessen.** Mindez ugyan rémesen hangzik, de átlagos/jámbor és jó szándékú állampolgár el sem tudja képzelni az olyan emberek gondolkodásmódját, észjárását, akiket kizárólag a következő választások megnyerése izgat, és semmi más.

Az eddig leírt médiavilágnak is megvannak a maga belső gondjai. Nehezen és csak nyílt csalásokkal finanszírozható, mert nem eléggé hatékony. Magára valamit is adó újságírók

folyamatosan menekülnek az Origo, a TV 2, s a többi munkahelyről - még akkor is, ha e helyeken többszörös fizetést lehet a lojalitásért cserébe kapni. A főszerkesztőket hetente központilag instruálják, mint egykoron a pártállami időkben. A bulvárosodás eluralkodása összekapcsolódva a kötelező, hetente jelentkező karaktergyilkossági feladatokkal, kétségbevonhatatlanul járul hozzá a mai magyar társadalomban tapasztalható erőszak, gátlástalanság, normasértő minták terjedéséhez. Ezeket a gondokat az elmúlt negyedévben is számos kitűnő elemzés vette górcső alá. (Vásárhelyi Mária alább hivatkozandó tanulmánya jóformán az oktathatóság tisztánlátásával gyűjti egybe és szedi rendszerbe e problémák többségét.)

Mégis, a mondandónkkal megállunk ezen a ponton, mert nem tehetjük meg, hogy újabb esettanulmányt illesszünk be az összegzőbe. Amit eddig összeszedtünk, az is bőven elég annak megértéséhez, amit Gazda Albert a Magyar Nemzet hasábjain ez ügyben megírt. Az elmúlt években brutálisan elszabadult bulvármédiához mindinkább társulni látszik az úgyszintén brutálisan eldurvuló internet-használat is. Minderről Orbán Viktor nem tehet. Arról viszont nagyon is, hogy e jelenségeket fel- és kihasználva minden eszközzel igyekszik megteremtteni a bulvárdemokráciát. S még inkább felelős mindazért, ami majd annak végleges uralmából fakadhat.

Források a média témaköréhez:

Vásárhelyi Mária: A maffiaállam médiapolitikája, ÉS. ápr.7

Máriás Leonárd: Ha mondanak valamit, azt megteszed. ÉS. máj. 12. (Az állami/kormányzati újságírók helyzetéről.)

Ki gépen szállt fölötte. HVG. május 4. (Rogán kulcsszerepéről.)

Mélytengeri bulvárkodás. HVG. május 11. (A finanszírozás visszasságairól.)

Milliárdok kormányközeli cégeknél. MN. máj, 13.(A Konzultáció elköltésének útjairól.)

A Nagy Duett. HVG. május 25. (A tv2 növekvő veszteségeinek eltüntetéséről.)

Pápay György: Narancssárga tengeralattjáró. MN. máj. 24. (A kormányzati médiabuborék működtetéséről.)

Gazda Albert: Bözsi néni nem tehet róla. MN. május 20.

<http://24.hu/belfold/2017/04/28/freedom-house-a-magyar-kormany-maga-ala-gyuri-a-sajtot/>

http://hvg.hu/itthon/201721_terrorsajto

<http://24.hu/belfold/2017/05/03/meszáros-lorincnek-192-uj-sagja-van/>

(Azóta már megszerezte a 193.-at is...)

2.6. Metrőügyek, idegességek, avagy Budapesttel állandóan csak a gond van

Néhány évvel ezelőtt egy olyan, nemzetközi összetételű, filmrendező osztályt tanítottam, akiknek többsége életében először járt Magyarországon. A második órára érkezvén a dán és a pakisztáni fiú, meg az equadori lány nagy lelkesedéssel hozták be azokat a fotóikat, amelyeken, a 3-as metróon észrevett, leolvasott, eredeti orosz nyelvű, cirill betűs gyártási információk voltak láthatóak. (Szgyélano v SZSZSR-e..Mütisinszkij zavod..stb.. nekünk mindez már fel sem tűnik...) **Nem akarták elhinni, hogy ez nem vicc, nem valami hagyományörző perverzítás, s nem is a mementó gesztusa. Egyszerűen csak annyit jelent, hogy ezek a kocsik, miként az egész metró még az özőnvízelőtti időkből való. Akkor helyezték ezeket üzembe, amikor még baráti harcok vigyáztak a biztonságunkra, meg a metró kocsikéra is. (Velünk élő történelem...)**

A mostani a tavaszon meglehetősen sokszor jutott eszembe az akkori, kesernyés pillanat. Naponta ezen a vonalon járunk, naponta szembesülünk azzal a kosszal, mocsokkal, füsttel, zajjal, aggodalommal, amely természetes élménye mindazon polgártársainknak, akik erre felé kénytelenek utazni. Ezért, ezen a ponton és ebben a bekezdésben csupán annak rögzítésére szorítkoznék, hogy:

- Eredetileg a vizes vébét megelőzően megkötött alkuk egyik pontja volt az, hogy a régóta/évtizedek óta esedékes rekonstrukciót legalább 2017 nyaráig el kellene végezni. Ne kellejen már ország-világ előtt úgy magyarázkodni, mint nekem kellett három évvel ezelőtt a külföldi diákok előtt.
- Az erre fordítandó összeg forrása felől több éves a kötéshúzás a kormány és a főváros között. Állítólag van rá pénz. Állítólag nincs rá pénz.

/Metróadósságba hajtják Tarlósékat. MN. jún. 8./

- Állítólag a putyini látogatások egyik alkalmával megegyeztek arról, hogy a kocsik felújítását orosz cégek fogják elvégezni, ennek szerződési háttéréről a lehető legkülönbözőbb hírek voltak olvashatóak.
- Nos, a kocsik megjöttek, némi zűrzavarral körülvéve, ezen a tavaszon üzembe is helyezték azokat. Azóta pedig alig múlt el úgy hét, hogy ne derült volna ki valami égbe kiáltó hiányosság, Hol kivonják őket, hol pedig újra üzembe helyezik. És akkor újabb hiányosságok derülnek ki. Budapest népe pedig őrzöng, szidja Tarlóst, az oroszokat, de legfökeppen Orbán Viktor újkeletü orosz-barátságát... S mindjárt nyakunkon az úszó vébé.
- E sorok írójának fogalma nincs arról, hogy mi lehet az igazság. Ideillesztünk néhány további forrást, amely egyes részkérdésekben eligazíthat minket. De az a véleményünk,

hogy itt valami egészen páratlan disznóság lehet a háttérben, valószínűleg az egész felújítás a várható konc fölötti marakodásnak esik áldozatául. Újra meg újra. Állítólag óriási pénzről lenne szó. 300 millió euróról. Ami kb. annyi, mint amennyi tao-pénz egy-egy évben a labdarúgás feneketlen kasszájában eltűnik. Valakinek nagyon kell ez a pénz, s valakiknek pedig nagyon nem fontos, hogy ez előteremtődjön. Egészen addig, amíg nem lesz mindebből valami komolyabb tragédia.

- http://index.hu/belfold/2017/06/23/tarlos_jobb_es_szebb_jarmuveket_kaptunk_mint_ami_re_szamitottunk/
- http://index.hu/belfold/2017/06/27/a_bkv_azt_igeri_jovo_heten_ujra_jarnak_az_orosz_metrok/
- http://index.hu/belfold/2017/06/27/napi_hetmilliot_kerhetne_a_bkv_a_vesztglo_metrok_ert_szerelvenyenkent/
- <http://24.hu/belfold/2017/06/29/egesen-elkepeszto-mi-volt-a-hiba-az-orosz-metrokban/>

2.7. Oligarchák, újjgazdagok, régi gyanúk

Elemzéseinkben néhány éve vissza-visszatérő alfejezetté nőtte ki magát az újjgazdagokkal való foglalatzkodás. Nem mintha bármiféle vonzalmat éreznénk e réteg iránt. A Fidesz középosztályteremtő igyekezetéből az elmúlt két ciklus során mindössze arra futotta, hogy - erőteljes kormányzati segítséggel - sikerült néhány tucatnyi család életét a hazai jómódúakéhoz képest az egekbe emelni. Ezért aztán a közbeszéd állandó témakörévé vált az a nyolc-tíz név, amely ezt a szűk réteget megjeleníti. Az előző negyedéves elemzésekben igyekeztünk is őket egyenként, külön-külön is figyelemmel kísérni.

Nos, a mostani helyzetünket némileg árnyaltabbá tette az a tény, hogy április végétől folyamatosan jelentek meg a száz leggazdagabb magyar vállalkozóval kapcsolatos adatok, beszámolók. A rangsorból, valamint az éves gazdagodási tendenciákból mindenekelőtt az derülhetett ki, hogy az élmezőnyben tartósan helyet foglalók vagyonosodása, annak üteme messze meghaladja a magyar gazdaság ugyanezen években felmutatott teljesítmény-gyarapodását. Őszintén megvallva, azt hittük, hogy a média majd erre a fölöttébb szemet szűrő aránytalanságra le fog lecsapni. Tévedtünk, mert még a szakmaibb jellegű elemzők figyelmét is az kötötte le, hogy a korábbi gazdagok közül néhányan eltűntek, illetve az élmezőnyben megjelent egy egészen új csapat is.

http://www.napi.hu/magyar_gazdasag/itt_az_uj_lista_ok_a_leggazdagabbak_es_a_legbefolyasosabbak_magyarorszagon.635525.html

http://index.hu/gazdasag/2017/04/27/100_leggazdagabb_napi.hu_2017/

A rangsorokból valóban az derülhetett ki, hogy az élmezőnyben meglehetősen fontos változások, nagymérvű helycserék történtek. Korábbi - lanyhább kormányzati kötődést birtokló - gazdagok egyértelműen csúsztak lefelé, míg a vezető elitet jelentő szűkebb körben alig-alig volt változás. Azért a Csányi/Gattyán/Demjén-féle csoportosulás az elmúlt egy évben is igen figyelemreméltó gazdagodáson esett keresztül. Az alpont végén tanulmányozható irodalmi ajánlóban néhány olyan írás is található, amely pontosan feltérképezi például a vizes vb kapcsán megfigyelhető költségnövekedések személyekhez kötődő vonásait. A sokat emlegetett százmilliárdos gyarapodásból például mintegy 70 %-ban vehette ki a részét öt olyan cég, amelynek a kormányzati főszereplőkhöz való közvetlen kötődése évek óta nem kérdés. S közülük is kirítt a kormányfő második számú barátja, Garancsi István, aki egymaga e 70 %-nak több mint a felét viszi el...S talán, mondanunk sem kell, hogy a foci- és a stadion-milliárdok esetében ugyanezzel az öt nagyvállalkozóval szokás találkozni.

A sok -sok publicisztikai megközelítés között külön figyelmet érdemel az a klaszterelemzés, amely megpróbálta feltérképezni a kormányfőhöz leközelebb eső öt-hat személy egymással összekapcsolódó érdekeltségeinek, céghálóinak, tranzakcióinak a szerkezetét. Ez az írás annyira önmagáért áll jól, hogy a leghasznosabb megoldás az lesz, ha további tanulmányozás kedvéért ideillesztjük a szövegünk középebe:

http://harmadikszempont.blog.hu/2017/05/19/a_pok_haloja_avagy_mit_szedett_ossze_eddig_az_orban-rezsim

A médiában legnagyobb visszhangot annak a két névnek a vagyonosodása váltotta ki, akik az elmúlt rövid időben a kormányzati támadások célkeresztjébe kerülve jelentős pozícióvesztést könyvelhettek el: Simicska Lajos és Spéder Zoltán sorsa foglalkoztatta leginkább a szakírókat. (Ki is fogunk térni mind a kettőjük helyzetére.)

A legnagyobb figyelem azonban Mészáros Lőrinc sikertörténetét övezi. Ki is számolták, hogy óránként 600 ezer forinttal gyarapodik a vagyona, szünni nem akaró gazdagodása rendszeres parlamenti interpellációk tárgyává vált ezen a tavaszon.

http://kettosmerce.blog.hu/2017/04/27/meg_nehany_ev_es_meszaros_lorinc_termeli_a_teljes_magyar_gdp-t

http://www.napi.hu/magyar_gazdasag/itt_az_uj_lista_ok_a_leggazdagabbak_es_a_legbefolyasosabbak_magyarorszagon.635525.html

<https://444.hu/2017/05/10/mit-koszonhet-a-fidesz-simicska-lajosnak>

<https://444.hu/2017/05/09/rejtett-allami-munkakbol-is-jott-penz-az-orban-csalad-gyorsanszerzett-milliardjaihoz>

<https://444.hu/2017/04/27/meszaros-lorinc-vagyona-100-milliard-forinttal-nott-mar-az-5-leggazdagabb-magyar>

http://hvg.hu/gazdasag/20170427_meszaros_lorinc_vagyon_100_leggazdagabb

http://index.hu/gazdasag/2017/02/20/meszaros_lorinc_vagyona/

http://index.hu/gazdasag/2017/04/24/meszaros_lorinc_es_varga_mihaly_buzakemenyito_gyarat_adtak_at_visontan/

<http://24.hu/fn/gazdasag/2017/04/27/meszaros-lorinc-hatalmasat-ugrott-a-leggazdagabbak-listajan/>

http://index.hu/gazdasag/2017/04/26/felszallt_a_feher_fust_mnb-kozeli_mkb-tulajdonosok/

http://hvg.hu/gazdasag/20170426_Matolcsy_kozvetlen_kozelebe_kerult_az_MKB_Bank

<https://444.hu/2017/04/27/a-444-szeretettel-es-tisztelettel-koszonti-magyarország-legujabb-milliardosat-balog-adamot>

Nem kétséges, hogy Mészáros nevéől volt hangos ez a tavasz, úgyszólván minden áldott napon. Tüntetésekén az ő nevét skandalizálják, az internet népe vele szokott játszózni, lassan nincs is olyan ágazat, ahol ne az ő tulajdonosi otléte lenne a meghatározó. Ott láthatjuk a Balaton környékén, a határon túli magyar focicsapatok támogatói között, a bankvilágban, s a legújabb hírek szerint szemet vetett Simicska Lajos dédelgetett kedvencére, a veszprémi kézilabda csapatra is. 11 cégéből az elmúlt évben több mint 5 milliárdos osztalékot vett ki a mostani cégszámok szerint, de ez legfeljebb csak a jéghegy/pénzhegy csúcsa lehet. A június végi számok szerint ez idő tájt 193 újság tartozik a médiabirodalmába, egyszerűbb felsorolni azt az öt megyét, ahol még nem az ő tulajdonában van a helyi sajtó. Lassan azt lehetne mondani, hogy nincs olyan területe a magyar gazdaságnak, ahol ne lenne jelen. Mindeközben...mindenki úgy hiszi, hogy ez az ember egyszerűen az Orbán-család strómanja. Igaz, ez a bélyeg sértette az önérzetét, ám azt a bírósági ítéletet mégis csak tudomásul vette, amely szerint ezt a minősítést szabadon lehetséges vele kapcsolatban használni.

Nem is szeretnénk vele hosszabb terjedelemben foglalkozni, túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a vele kapcsolatos sajtó olyan gazdag, hogy a legfrissebb fejleményeket is legfeljebb csak önálló fejezetek keretében lehetne összefoglalni. Elégdjünk meg helyüzt annak rögzítésével,

hogy 2017 tavaszán a miniszterelnök után Mészáros Lőrinc személye, léte, vagyonosodása, s ennek a titkai jelentették a hazai közvélemény számára a legnagyobb kihívást. A megoldhatatlan kihívást. Ez a tény önmagában is roppantul sokat elmond a korabeli Magyarországról.

Ide tartozna még az a hadjárat, amelyet a kormány megfelelő szervei, s a kormány média egésze folytat Simicska Lajos ellen. Ő mégiscsak ennek a rendszernek volt egykoron az elsőszámú építőmestere, gazdasági megalapozója, médiatámasza. S az is tény, hogy két éve már annak, amikor szembefordult egykori legjobb barátjával, de ettől még a körülötte zajló eseményeket mégis a legcélszerűbb az oligarchia-alfejezet keretei között megemlíteni. Nem függetlenül a Jobbik plakátháborújától (amelynek a részleteiről majd a következő pontban fogunk beszámolni...). Azt mondhatjuk, hogy ezen a tavaszon a kormányzati kommunikáció teljes fegyverzetét bevetették ellene. A már megszokottá váló karaktergyilkoláson túl igyekeznek az általa birtokolt média-birodalommal szemben is folyamatos harcot folytatni. Szeri, se száma azon „leleplező” anyagoknak, amelyek mind-mind azt hivatottak bebizonyítani, hogy SL önálló hatalmi tényezővé válva, a Jobbikkal összefogva kísérli meg a jövő évi választásokon a Fidesz-kormány megdöntését.

/Eme átfogó leleplezések közül a legbájosabbnak az tetszett, amikor az újrászabott Figyelőben négy teljes oldalon keresztül próbálták leleplezni azt, ahogyan Simicska megszerezte az Index fölötti ellenőrzést. S írták meg azt a kísértetiesen hasonló forgatókönyvet, ahogyan Schmidt Mária egy-két hónappal korábban ezt a lapot, a Figyelőt szerezte meg.../ További részleteket egyelőre mellőznénk, mert az az érzésünk, hogy az idei évben hátra lévő két összegzőnkben lesz még bőven ok és lehetőség arra, hogy az SL körül zajló eseményekről megemlékezzünk.

További írások az oligarchák/meggazdagodók részletkérdéseinek megértéséhez:

Kifosztottak és kiosztottak. HVG. jún. 8. /Részletes áttekintés az elmúlt évek nyerteseiről és veszteseiről/

Tovább gyarapodtak a gazdagok. MN. jún. 2.

Jó évük volt a leggazdagabbaknak. MN. jún. 2.

Hogyan állítsuk meg az oligarchákat? MN. jún. 12.

Óriásit kaszának a vizes vb nyertesei. MN. jún. 3.

A pénz nem számít. HVG. ápr. 27. /Hogyan és kiknek az érdekében növekszenek szakadatlanul a vizes vb költségei?/

A futballcégek milliárdjai. MN. jún. 17.

Elkallódó, ellenőrizetlen tao-milliárdok. MN. ápr. 27.

Már a verseny előtt világrekord született. /Fűrjes Balázs-interjú, Fi. jún. 1./

Simicskáról szóló kormányzati leleplezések:

Főszereplők: Bodolai és Simicska. Fi. máj. 21.

Simicska-RTL klub- egy titkos kapcsolat. Fi. máj. 18.

vérszegény, mert ettől még a kétezer helyen virító Jobbik-üzenet változatlanul ugyanúgy emlékezteti a kételkedőket arra a gyanúra, amiről egyébiránt a kormány még vitatkozni sem szeretne.

Elérkezett hát annak a napja is, amikor a kormányfő megelégtelte ezt az országos, kéretlen reklámot és kiadta a parancsot: tessenek törvényi úton véget vetni ennek a kellemetlen kampánynak. Június elején elkezdődött a nagy kapkodás, s hamar rájöttek, hogy ama törvényi úton legfeljebb csak kétharmados megoldással lehetséges végig haladni. Ahhoz viszont éppen egy /egyetlen!!! / szavazat hiányzik. Nem csigázzuk tovább az érdeklődést, hanem röviden összegezzük a fejleményeket: két héten belül a legújabb kori hazai jogalkotás valamennyi korábbi megbicsaklását felülmúló bravúrok sorozatával sikerült a kétharmados törvényből egyszerű feles jogszabályt faragni. Nem volt könnyű szülés.

Krónikaírás helyett azt a szokatlan megoldást választottuk, hogy a június 15 - július 1. közötti két hét Magyar Nemzeteinek címlapjait fogjuk egymás után, sorban ideidézni. A maguk tömörségében ugyanis a lényegét naplószerűen mutatják be, igaz, ehhez nem árt azt sem megidézni, hogy e lap tulajdonosa az a Simicska Lajos, akinek a bőrére ment ez a játszadozás. Az ő lehetőségeit szerették volna legalább utólag olyan korlátok közé szorítani, hogy a későbbiekben ne legyen módja egykori szobatársa nyíltszinti/közterületi bosszantására. Az ismertetést azon a ponton kezdjük, amikor a kormányzati oldal javaslata a tavaszi ülészak legutolsó munkanapján - kellő támogatottság híján - elbukik:

- *Elbukott a plakáttörvény* - adja hírül a június 15-ei címlap - a belső, 3. oldalon pedig: „*Egy vokson bukott el a plakáttörvény.*”
- *Nyári szünetre megy a parlament* - így a jún. 16-a cím alatta némi baljóslatú előérzettel egy másik cím: „*Áder visszadobta a plakáttörvényt*”
- **Nem hagyná veszni a Fidesz a plakáttörvényt** - harsogja a jún. 17-ei, szombati címlap.
- *Plakáttörvény: nem várnak sokáig* - ez már a következő hétfő, jún. 19-ének címlapja.
- *Plakáttörvény: az MSZP segítheti ki a Fideszt* - mondja a keddi, június 20-ai lap.
- *Kicselezett kétharmad* - üzeni a szombati - jún. 24-ei - címlap.
s belül: *Átvitte a Fidesz a plakáttörvényt.* / 3. oldal címe, jún. 24. / s mellette egy másik cím: *Alkotmányos kontrollt kér a Jobbik.*
- **Az elárult alaptörvény** - mondja a szerdai /jún. 28./ vezércikk címe.
- *Nem voltak aggályai Áder Jánosnak* - üzeni a július elsejei, szombati cím. *Aláírta a plakáttörvényt a köztársasági elnök.*

Gondoljuk, ez a rövid áttekintés nemcsak a pontos kronológiát mutatja meg, hanem a maga - mondhatnánk: twitterszerű - tömörségében az ügy kapcsán elmondható lényegét is képes kellő drámaisággal érzékeltetni. További, megvilágosító erejű írások a plakáttörvény megszületéséről:

Ragasztani nem ér. MnCs. jún. 15.

Vádat hirdetnek. HVG. jún. 15.

Plakátügy. 168 óra, jún. 29.

Plakátalkony. 168 óra, jún. 29.

Lakner Zoltán: Új mélységek. 168 óra. jún. 29. (Az eset rendszersértő tanulságairól.)

3. Gazdasági kérdések

3.1.2017. első negyedének makrogazdasági értékelése

A június végéig rendelkezésre álló adatok alapján a következő elemzés volt elkészíthető a magyar gazdaság fejlődési pályájáról.

3.1.1. Növekedés

Amint az várható volt, az első negyedévben határozottan dinamizálódott a gazdaság. Az előző negyedévhez képest (kiigazított adatok szerint) 1,3 százalékkal nőtt, az előző év azonos időszakához viszonyítva 4,2 százalékkal (a kiigazított adatokkal 3,8, ill. 3,9 százalékkal). A 4,2 százalékos ütem a negyedik legmagasabb volt az Unióban (osztottunk ezen a helyen Lengyelországgal és Máltával). Lekörözött bennünket Románia (5,7 %), Szlovénia (5,3 %) és Észtország (4,4%). Nem mellesleg az EU egészében is erősödött a növekedés, sőt, a vártnál nagyobb mértékben is. Még Görögországban is növekedést mutattak ki.

Néhány uniós ország növekedési üteme

(előző év azonos időszaka = 100 %)

Ország	2016	2016. I. negyedév	2017. I. negyedév
EU-28	1,9	1,8	2,4
EU-19	1,8	1,7	2,5
Németország	1,9	1,5	2,9
Ausztria	1,5	1,7	2,3
Csehország	2,5	2,7	3,9
Szlovákia	3,3	3,4	3,1
Szlovénia	2,5	2,2	5,3
Lengyelország	2,6	2,5	4,2
Románia	4,9	4,3	5,7
Észtország	1,6	1,5	4,4
Lettország	2,0	2,4	3,9
Litvánia	2,3	2,3	3,9
Magyarország	2,0	1,1	4,2

Forrás: KSH

A négy százalékot meghaladó magyar ütem létrejöttében három tényezőnek volt meghatározó szerepe: a rendkívül mély bázisnak (versenytársaink egyikénél sem volt ilyen alacsony az egy évvel ezelőtti dinamika, ld. 1. táblázat), a kedvezően alakuló külső konjunktúrának és a választásokra készülő kormányzati politika minden eszközt bevető élénkítésének (uniós források fokozott lehívása, laza monetáris politika, foglalkoztatás serkentése adóeszközökkel is, erőteljes jövedelemkiáramlás elősegítése miközben az infláció csak mérsékelten emelkedett).

A nemzetgazdasági szinten mért termelékenység két év után ismét emelkedett, a GDP többletnek azonban kevesebb mint a felét adta. Ugyanakkor határozottan folytatódott a versenyszférában a bérigényesség emelkedése, ami korlátozza a későbbi felhalmozási képességet. Ez főként a hazai vállalkozások növekedési esélyeit rontja, amit azok a jövedelmek eltitkolásával, elszürkítésével próbálnak meg ellensúlyozni.

Ágazatilag nézve a növekedést azt elsősorban az ipar, ezen belül is a feldolgozóipar húzta, ami fordulatot jelzett az ágazat tavalyi gyengélkedése után. Az iparon belül az exportnak volt jelentősebb dinamizáló szerepe, főként a járműiparnak és a hozzákapcsolódó ágazatoknak köszönhetően. A mezőgazdaság kibocsátása viszont a múlt évi magas bázison visszaesett. A szolgáltatások – tartva a tavalyi dinamikát – stabilan 3 százalékkal bővültek. Ezen belül mérséklődött a kiskereskedelem és vendéglátás hozzájárulása a GDP-hez, nőtt viszont az infokommunikációé és megduplázódott a sportot is magában foglaló művészetek, szórakoztatás

ágazat teljesítményének növekménye. Az uniós pénzeknek köszönhetően 25 százalékkal bővült a GDP az építőiparban - a tavalyi gyenge bázison számítva.

A keresleti oldalon a legmarkánsabb változást a beruházások fellendülése jelezte. 34 százalékos növekedésük példátlan volt, mint ahogy a múlt évi 20 százalékos visszaesésük is. Nemcsak az uniós pénzek segítették a lendületet, hanem a feldolgozóipari fejlesztések is főként az exportra termelő ágazatokban. A lakás- és irodaépítések is erőteljesen dinamizálódtak és a sportberuházásokat tartalmazó ágazat is hozta a szokásos 30 százalékos növekményét. A belső kereslet másik fűtőanyaga a fogyasztás volt, amelynek üteme azonban mérséklődött, nem folytatódott a korábbi felfelé ívelő tendencia. Ennek oka elsősorban a költségvetésből finanszírozott fogyasztás visszaesése volt (természetbeni juttatás kormánytól és közösségi fogyasztás), amellett, hogy a háztartások fogyasztási kiadásainak növekedése is mérséklődött, szinkronban a kiskereskedelem dinamikájának csökkenésével. A kedvező külső konjunktúra jeleként erősödött az export üteme, megközelítette a 10 százalékot, ám ennél valamivel nagyobb mértékben bővült az import. Ennek ellenére a nettó export, bár mérsékeltebben, de továbbra is hozzájárult a GDP emelkedéséhez.

3.1.2.Foglalkoztatás

A munkaerő-felmérés szerint a foglalkoztatottak száma 2017. első negyedévének átlagában 4 millió 368 ezer fő volt, 2,5 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Ám az elsődleges piachoz tartozók száma – bár ez is bővült - csak 4 millió 56 ezer főt tett ki. A munkaügyi statisztika szerint is nőtt az alkalmazotti létszám, a népgazdaság egészében 2,7 százalékkal, közfoglalkoztatottak nélkül 3,3 százalékkal, mert a közfoglalkoztatást valamelyest visszavették (kb. 25 ezer fővel). A versenyszférában ennél erősebb volt a dinamika, a közszférában folytatódott az alkalmazottak csökkenése.

A munkanélküliek száma 200 ezer fő közelébe zsugorodott, a munkanélküliség rátája történelmi mélypontra, 4,5 százalékra esett. A tömeges külföldre távozás okán – negatív vándorlási egyenleg – ma a munkaerő-piacot inkább keresleti túlsúly jellemzi, amihez a gyengülő oktatási rendszer hosszabb távon is hozzájárul.

3.1.3.Infláció

Az árak emelkedése minden területen megfigyelhető volt.

-Az iparban kiiktatódott a defláció, a 3,5 százalékos infláció főként a belföldi árdragulásnak (6 %) volt köszönhető.

- A mezőgazdaságban is megfordult az árcsökkenő pálya, elsősorban az állattartás és az állati termékek termelői árai emelkedtek jelentős mértékben (9%-kal).

- Az építőiparban a kereslet élénkülése 4 százalékos árdrágulást hozott magával a tavalyi 2,5 százalékkal szemben.

- A fogyasztói árszint 2,6 százalékkal nőtt, szemben az egy évvel ezelőtt mért 0,3 százalékkal. A maginfláció erősödése folytatódott. A drágulást főként az élelmiszerek és az olajár-emelkedéshez kapcsolódó üzemanyagár-emelkedés váltotta ki.

3.1.4. Egyensúlyi mutatók

A megnőtt importdinamika ellenére a külkereskedelmi mérleg továbbra is magas aktívummal zárt, a 2492 millió eurós exporttöbblet mindössze 50 millióval volt kevesebb az egy évvel korábbinál.

A folyó fizetési mérlegben ennél nagyobb aktívum-csökkenés mutatkozott, de a tőkemérleggel együtt számított külső finanszírozási képesség továbbra is magas volt, a GDP 5 százalékát tette ki.

A nettó külföldi tőkebeáramlás viszont csökkent; 360 millió eurót jelentett a ki- és a beáramló tőke egyenlege.

Az államháztartás folyamatai továbbra is átláthatatlanok, Varga Mihály közlése szerint minden rendben van. Az első negyedévben 198,1 milliárd forintos hiány képződött az önkormányzatok költségvetése nélküli államháztartásban úgy, hogy a január-februári egyenleg aktívumot jelzett, amire még nem volt példa. A KSH számítása szerint az első negyedévi ESA egyenleg 2 százalékos szufficitet jelzett (178,3 milliárd forintot), amire nem volt példa azóta, hogy az ESA 2010 szabályai szerint számítják az eredményszemléletű egyenleget (2000). A többletbevétel főként a nagyobb bérciáramláshoz tartozó szja és tb. bevételekből, valamint az emelkedő fogyasztás áfa-hozamából adódik.

Mínthogy a pénzforgalmi adatok szerint áprilisban is szufficit képződött az államháztartásban, június közepén - a következő évi költségvetés elfogadásával egyidőben – a kabinet ismét módosította a 2017. évi költségvetést. A kiadásokat 175 milliárd forinttal emelte meg, ebből 75 milliárdot fordítanak beruházásokra (közutakra 50 md), 56 milliárddal növelik az általános tartalékot, 10 milliárddal a rendkívüli kormányzati tartalékot és 5,7 md pluszt kapott Rogán Antal propagandaminisztériuma is.¹

---

¹ 2016 novemberétől 2017 július 1-ig a kormány 19,4 milliárd forintos keretben adott megbízásokat „az állampolgárok életét kiemelten érintő kormányzati döntésekkel kapcsolatos feladatok ellátására”. Ez a ké-

Nem lehet átlátni, hogy miből, de ebben az évben eddig 97,8 milliár forintos többletforrást kapott a Belügyminisztérium a tömeges bevándorlás elleni válsághelyzet elleni védekezésre. A megerősített hangszórókkal és intelligens jelzőrendszerrel ellátott védvonal kiépítése eddig 300 milliárd forintba került. Lehetséges, hogy az idei többletforrások célja e védvonal meghosszabbítása a román határoknál.

Az ország külföldi közvetlen tőketartozás nélkül számított adóssága ugyan csökkent, de ezen belül nőtt az államháztartásé és a jegybanké.

3.1.5.A gazdasági adatok ellentmondásai

A következőkben az első negyedévről megismert adatok alapján a szokásos összefüggésektől eltérő, mondhatjuk ellentmondásos jelenségeket jelezzünk.

- A tavalyi dinamikus reálbéremelkedést is meghaladó mértékű jövedelemkiáramlás és a foglalkoztatás bővülése ellenére a háztartások reálfogyasztásának dinamikája csökken. Magyarázatul szolgálhat erre a lakásépítések megindulása – erre van adatunk -, és/vagy a háztartások megtakarításainak növekedése. A nettó megtakarítások alakulását ez idő szerint még nem ismerjük, de megugrását nincs okunk feltételezni. Vagyis a kérdés: hol a pénz?
- A termelői áremelkedés megindulása csak az élelmiszerárak növekedésében jelent meg. A kereslethúzta infláció megjelenésének sem látjuk a jeleit. Noha a főleg importból származó ruházati cikkek és tartós fogyasztási cikkek kereslete az átlagosnál jobban emelkedett és a forint árfolyama nem erősödött, ezen cikkcsoportok árszintje továbbra is stagnál, illetve csökken.
- A beruházások felfutása – megítélésünk szerint – jóval nagyobb importdinamikát kellett volna, hogy maga után vonjon, hiszen a beruházások a legimportigényesebbek. Ezzel szemben a nemzetgazdasági szinten számított import jószerevével csak az export dinamizálódását követte.
- A GDP-ben kb. 4 százalékos deflátorral számoltak, amit sem a fogyasztói, sem a termelői árindexek nem támasztanak alá. Hogy hogyan jött ki ez a szám, az a KSH belső ügye.
- A megugró beruházások ellenére a GDP-ben számított beruházási/állóeszköz-felhalmozási ráták tovább csökkentek, ami a növekedés szempontjából kedvezőtlen folyamatok folytatódását vetíti előre. Lehet, hogy ebben szerepe van a nominális

---

plakátok elhelyezését jelenti, amire ebben az évben Rogán szomszédja, Csetényi Csaba már nem nyert tendert. Helyét Balásy Gyula ügynökségei foglalták el.

adatokat befolyásoló, eltérő árindexeknek: míg a beruházási árindex kb. 2 százalékos volt, a GDP általános árindexe 4 százalékos.

- A GDP-ben számított 28,4 százalékos állóeszköz-felhalmozás emelkedésével szemben a bruttó felhalmozás csak 16,7 százalékkal nőtt, ami azt jelenti, hogy a készletfelhalmozás csökkent. A készletfelhalmozás a KSH adatközlése szerint is levonást jelentett a GDP üteméből. Márpedig a készletállomány visszaesése ellentmond a dinamizálódó gazdaság egyébként növekvő készletvonzatának.
- Az NGM szerinti kedvező költségvetési helyzetben érthetetlen a költségvetésből történő közfogyasztás visszavágása.

3.2. A 2017-es költségvetés egyes kérdései

(Reklámadó) A 2014-ben elfogadott reklámadót az Európai Bizottság több ponton nemcsak kifogásolta, de a beszédését meg is tiltotta. A módosítások ezt követően kiiktatták annak erős progresszióját (célja az RTL olcsó megszerzése volt), és 5,3 százalékos rátát határoztak meg a 100 millió forint nettó árbevétel realizáló, reklámcégekre. Ám az EU ezt is kifogásolta, így újabb módosításra került sor – a kormány állítása szerint a május végén elfogadott törvény már mindenben megfelelt az unió elvárásainak. Ekkor a korábban bejelentett 9 százalékos kulcs helyett csak 7,5 %-ost fogadtattak el 100 millió forintos nettó árbevétel felett, ami 2017. július 1-jétől lép érvénybe. Az addig beszedett adót viszont visszautalják. Kiszámolták, hogy a 100 millió forint alatti cégek nulla adókulcsa még éppen belefér az unió által megengedett, csekély mértékű állami támogatás keretébe.

Ebből a szabályozásból 2017-ben lehetséges, hogy nem lesz semmi többletbevétele a kabinetnek – a visszafizetések miatt. Hosszabb távon azonban már csatát nyertnek érzi magát (főként Simicskával szemben). Ám lehetséges, hogy a csatát veszített cégek más országokba helyezik át a székhelyüket.

(Szolidaritási hozzájárulás) Miután a kormány 2017-től az addig önkormányzati kezelésben és finanszírozásban működő oktatási intézményeket államosította, bevezette a szolidaritási hozzájárulást, amelyet az iparüzési adóból kell sávosan fizetni. Arra hivatkozva, hogy a gazdagabb önkormányzatoknak hozzá kell járulniuk a szegényebbek oktatási finanszírozásához. (21 milliárdos bevételre számított ebből a forrásból a kabinet.) Ezzel a döntéssel két legyet ütött egyszerre a kabinet. Egyfelől az államosított iskoláknak kevesebb forrást ad vissza, mint amennyivel az önkormányzatok azokat korábban finanszírozták. Ez lenne a „reform” célja. Másrészt további forrásokat tud elvonni az önkormányzatoktól (miután

a teljes szja-t elvonja, és a gépjárműadó 60 százalékát is koncentrálja). Arra viszont semmi intézményi biztosíték nincs, hogy a hátrányos helyzetű önkormányzatokhoz kerül a beszedett szolidaritási hozzájárulás. Ehhez alapszerűen kellene működtetni a rendszert.

A fejlesztéseket inspiráló önkormányzatok hátrányos helyzetbe hozása kedvét szegi a további erőfeszítéseknek. Budaörs polgármestere pert indított a diszkriminatív szabályozás ellen, és azt június végén meg is nyerte. Keresetében a rendelkezés alkotmányellenességére hivatkozott, egyfelől arra, hogy feles törvénnyel fogadtatták el a hozzájárulás bevezetését, noha az önkormányzatokat érintő rendelkezéseknél kétharmados többségre van szükség. Másfelől arra, hogy az elvonás miatt nem teljesül az az alaptörvénybeli szabály, hogy az állam köteles megfelelő forrásokat biztosítani az önkormányzatok feladatainak ellátásához. Márpedig az iparüzési adóbevételekből önkormányzati feladatokat látnak el. Wittinghoff Tamás sikeres akcióját további perek követhetik majd az országban. (Budaörsnek 2,12 milliárd forintot kellett volna e jogcímen befizetnie az adócsökkentés kormányának.)

(A védelmi költségek növelése) A május végi NATO csúcson az amerikai elnök szorgalmazta a nemzeti védelmi kiadások növelését, amelynek mértékét a GDP 2 százalékában határozták meg. Orbán Viktor elfogadta az „ajánlást” azzal, hogy mi ezt csak 2024-re tudjuk teljesíteni (most 1 százaléknál tartunk kb.). Ez azt jelenti, hogy 7-8 év múlva kb. 1000 milliárd forintot fogunk haderő-fejlesztésre fordítani.

3.3.A 2018. évi költségvetés

3.3.1. Az előrehozott költségvetés-készítés: bukta

A kormány folytatta 2015-ben megkezdett gyakorlatát, ezúttal is tavasszal nyújtotta be a következő évi költségvetés tervezetét. A korai költségvetés-készítést azzal indokolta eredetileg a kabinet, hogy ezáltal a vállalkozások számára kiszámíthatóbb lesz (hosszabb távon!) a gazdasági környezet, javul a cégek előrelátóképessége, ami serkentheti a vállalkozásaikat. Tény, hogy ezt a gyakorlatot – ugyanilyen okból – az unió is szorgalmazza. Ám hozadéka csak akkor realizálódik, ha az elfogadott költségvetés után nem történnek lényeges változások a gazdasági szabályozásban, illetve a gazdaságpolitikai gyakorlatban. Magyarországra azonban ez a legkevésbé sem jellemző.

Az előrehozott költségvetés-készítés ellenére a vállalkozók a legkülönbözőbb felmérésekben továbbra is kiemelten panaszkodnak a kiszámíthatatlan gazdasági környezetre.

Nemcsak a sűrűn változó szabályozás miatt, de azért is, mert a kormányzati politika gyakran a logikusnak vélhető gyakorlattól is eltérő magatartást tanúsít. Ilyen például, amikor nem tartja be az uniós szabályokat, vagy az uniónak tett fogadalmaikat, vagy amikor nekimegy olyan cégnek is, amellyel korábban stratégiai, értsd: meg nem támadási szerződést kötött.

Az ország versenyképességét összetett (több mint száz) mutató alapján elemző World Economic Forumnál is rendkívül rossz pontozást ért el a magyar gazdasági környezet kiszámíthatósága, amit az előrehozott költségvetés-készítés sem tudott feljavítani.

A költségvetési tervezet korai benyújtásának indokoltságát a tényleges gyakorlat nem igazolta vissza, s különösen nem állta meg a helyét az ismertetett érv a 2017-es költségvetés tekintetében. Ezt azért tartjuk kiemelni a 2018-as költségvetés elemzésénél, mert az ez év május 2-án bemutatott tervezetben viszonyítási alapként a 2017-es költségvetés tervadatai, előirányzatai szerepelnek. Pontosabban csak az aggregát adatokat tartalmazó táblázatokban, az egyes fejezetek, címek, alcímek támogatásánál, kiadásainak megjelölésénél még ezek a bázis számok sem lettek feltüntetve, ott egyszerűen nincs mihez viszonyítani. Ebből következik az első megállapításunk: ***a költségvetés transzparenciája semmit sem javult, sőt, a viszonyítási alapként használható 2017-es tervadatok tartalma a korábbiaknál is nagyobb mértékben csúszott el a reálisan várhatótól.*** Ennek az oka pedig az, hogy 2016 végén olyan lényeges döntések születtek, amelyek még a növekedési pályát is jelentősen átformálták. Közülük csak néhány nagyobb horderejűre emlékeztetnénk:

- egykulcsossá tették a társasági adót, és módosultak a kisvállalkozások kedvezményes adózási feltételei,
- visszavágták a szociális hozzájárulást,
- radikálisan megemelték a minimálbér és a garantált bérminimum összegét,
- további béremelési intézkedéseket jelentettek be,
- a nyugdíjakat az eredetnél 0,7 százalékponttal magasabb mértékben növelték.

A tavaly év végén történt 2017. évre vonatkozó változásokat követve a Nemzetgazdasági Minisztérium decemberben új makrogazdasági növekedési pályát készített, amelynek főbb jellemzői a következők voltak:

- a GDP növekedési ütemét 1 százalékponttal megemelték (4,1 %-ra), és a nominális GDP összegét is 213 milliárd forinttal,
- az inflációt 0,9 százalékról 1,6 százalékra növelték,
- a korábban elfogadottnál magasabb ütemű fogyasztási pályát jeleztek a háztartásoknál, mert erőteljesebb dinamikát tétéleztek a reálbéreknél és a foglalkoztatásnál is,

- a beruházások ütemét is felhúzták (9 %-ról 10,2 százalékra).

Viszont változatlanul hagyták a tervezett 2,4 %-os hiánycélt a GDP százalékában. Ezek a változások nagyobb elosztható forrásokat tettek lehetővé 2017-re, mint amit a 2016. májusában elfogadott költségvetés tartalmazott, sőt, a hiánycél változatlansága mellett a kiadások még nőhetnek is. Mindezt azonban az NGM nem vezette át a 2017-re elfogadott költségvetésben, hanem csak ez év tavaszán – nagyjából a 2018-as költségvetés benyújtásával egyidőben – mutatta be a 2017-es költségvetés módosítására tett javaslatát.

Eszerint több mint 1000 milliárd (1023,4 md) forintos nagyságrendben várható módosulás az új szabályozás alapján a 2017-es költségvetésben, amiből 599,6 milliárd forintot tesznek ki az egyenlegjavító, és 423,8 milliárdot az egyenlegrontó tételek. A kettő különbözeteként adódó 175,8 milliárd forintból a kormány javaslatot tesz a kiadások növelésére. Ennek több mint fele beruházásokra megy (101,2 md), több mint egyharmada a költségvetési tartalékokat növeli (65,9 md), de ebből kap még 5 milliárd forintot a Miniszterelnöki Kabinetiroda is kommunikációs feladatokra.

Ha a 2017. évi költségvetés-módosítást a parlament elfogadja, a Nemzetgazdasági Minisztérium átvezeti az előirányzatokon a többletbevételeket, a bevételcsökkenéseket és a többletkiadásokat. Ha jól értjük, 2017 második felében új költségvetésünk lesz 2017-re. (Ezzel azonban a módosítások még nem érnek véget: a kedvező áprilisi egyenleg láttán a minisztérium további kiadás-növeléseket helyezett kilátásba az év végére 2017. május 8-án.)

Azok az adatok tehát, amelyek alapján a 2018-as költségvetésről véleményt kellene mondanunk, köszönőviszonyban sincsenek a realitásokkal, a ténylegesen várható bevételekkel és kiadásokkal. Nem fogalmazunk durván, amikor azt állítjuk, hogy a jövő évi költségvetés a bemutatott előterjesztés alapján elemezhetetlen. Csak remélni merjük, hogy a minisztérium nem a göngyöltett tervadatokat alapul vételével állította össze a 2018-as költségvetést. Vagyis nem a 2015-ös tervre épülő 2016-os, a 2016-os tervre épülő 2017-es és a 2017-es tervre épülő 2018-ast nyújtotta be a parlamentnek, hanem a várható bázison kalkulált. Ha viszont így történt, mint ahogy a Költségvetési Tanács véleményéből is kiolvasható egy ponton e feltételezés helyessége, akkor érthetetlen, hogy miért nem tisztelte meg a parlamentet, az adófizető (és nem fizető) állampolgárok képviselőit ezekkel az adatokkal. Ezt a jóhiszemű feltételezést viszont, hogy ti. nem a göngyöltett tervszámokon számoltak 2018-ra, cáfolják azok a költségvetésben szereplő elemzések, amelyek összehasonlításra a 2017-es tervadatokat használják.

Érthetetlen az is, miért nem kifogásolja a Költségvetési Tanács egyetlen egyszer sem a bemutatott tervezetek átláthatatlanságát, az előirányzatok követhetlenségét. Jövőre már 20 ezer milliárd forint közelébe emelkednek az államháztartás kiadásai, és ennek felhasználásáról

csak korlátozott információink vannak. Az állami centralizáció és redisztribúció változását nem áll módunkban pontosan követni. Ha a kabinetnek az volt a célja, hogy a képviselők, az elemzők, az állampolgárok ne kapjanak használható, valós információkat a jövő évben megtermelt GDP kb. felének állami felhasználásáról, akkor ezt sikerült elérnie – anélkül is, hogy titkosította volna a törvényjavaslatot.

A további elemzésünk során tett összehasonlító megállapításainkat olvasóink szíveskedjenek tájékoztatási jellegűeknek tekinteni, aminek az arányaiból azonban határozott megállapításokat tehetünk a 2018-ra várható kormányzati politikára vonatkozóan.

3.3.2. A 2018-ra kirajzolódó kormányzati politika fő vonásai

A 2018-ra bemutatott költségvetés alapján a kormánypolitika preferenciái és diszpreferenciái következőkben foglalhatók össze.

3.3.2.1. Arccal az uniós forrásokért

Miután – mint azt eltervezték – 2017. március végéig az összes uniós forrásra kiírták a pályázatokat, a költségvetésben explicite megfogalmazott cél lett, hogy maximális ütemű legyen a forrásfelhasználás. 2018 végéig a lehető legnagyobb rész kerüljön kifizetésre. A 2017-es költségvetésben előirányzott 2239 milliárd forinttal szemben 2018-ra 2418 milliárd forint uniós célra való felhasználását irányozták elő. Ezen belül 366 milliárd forinttal nő az Eu-tól kapott rész (1545 milliárd forintról 1911 milliárd forintra). A költségvetésen kívül kapott uniós forrásokkal (mg. területalapú támogatása, agrárpiaci támogatás, K+F támogatás, környezetvédelmi, kulturális, oktatási támogatások) együtt a tiszta uniós pénz kb. a GDP 5,8 százalékát teszi ki. Ha ehhez hozzávesszük a hazai költségvetési részt is, akkor összesen kb. a GDP 7,1 százalékának megfelelő költségesről lesz szó, ami meghaladja a korábbi ciklus kiemelkedő éveinek (2014-2015) forrásbevonását is.

Csak remélni merjük, hogy ezeket az összegeket az előző ciklusbelinél hatékonyabban használják fel, valóban a magyar gazdaság növekedési alapjainak megerősítése céljából. (Bár a törvénytervezetben azt olvastuk, hogy „a magyar gazdaság belső növekedési motorjai stabilak”.... 220. old.)

A korábbiaknál nagyobb uniós pénzfelhasználás elősegítése céljából két további intézkedést léptettek életbe:

- lehetőséget ad a kormány a megadott kereteken felüli kötelezettség-vállalásra is,

- olyan technikát találtak ki a költségvetési sorok átvariálásával, ami lehetővé teszi az uniós források felhasználását (költségvetésből kiegészítve) akkor is, ha azok valamilyen okból nem érkeznek meg Brüsszelből.

3.3.2.2. Arccal a választópolgárok megnyerése érdekében

Áttanulmányozva az előirányzatokat, az derül ki, hogy a kabinet a továbbiakban sem kíván minden magyar állampolgárnak udvarolni, intézkedéseivel csak a potenciális választókört célozza meg. Ez a következőkben nyilvánul meg:

- Csökkenti az áfa-kulcsot az internetszolgáltatásoknál (az uniós szabályok ezt egyelőre nem engedik), az éttermi szolgáltatások igénybevételénél és a halforgalmazásnál 5 százalékra. De a további adócsökkentések sem a szociálisan rossz helyzetben lévőket segítik. Így: az ingatlanok bérbeadásánál a szociális hozzájárulás eltörlése, a KIVA adókulcsának 13 %-ra csökkentése, a kisüzemi sörfőzdek adómentes volumenhatárának 8 ezerről 200 ezer hektoliterre emelése.
- A fizetésemelések a dolgozói rétegekre vonatkoznak (de nincs szó például a közmunka bérének emeléséről):

= a minimálbér 8 százalékkal, 137.682 forintra, a garantált bérminimum 12 százalékkal 180.600 forintra emelkedik a 2017-es nagy béremelések után (15, ill. 25 %-os);

= folytatódnak az életpálya-modellek szerinti bérfeljlesztések (rendvédelmi és fegyveres testületeknél, NAV dolgozóknál, bíróknál, ügyészeknél, a felsőoktatásban és a kutatási területeken foglalkoztatottaknál), és emelik a béreket az egészségügyben, a mentőszolgálatoknál, továbbá fedezetet biztosítanak a korábbi bérfeljlesztésekre az egészségügyben, a szociális és kulturális területeken, a pedagógusok minőségi előremenetelére, és a járási, megyei kormányhivatalok állami tisztviselőinél.

A fizetésemelések végrehajtását a szociális hozzájárulás 2 százalékpontos mérséklésével segítik elő. De a vállalkozások további ösztönzést is kaptak a bérek növelésére annak a szabálynak az előírásával, hogy ha a 2017. I-III. negyedévi bruttó bérnövekedés meghaladja a 11 százalékot, akkor 2018-ban további 2,5 százalékponttal csökken a szociális hozzájárulás.

Ezen túlmenően erősíti a béerversenyt a kabinet az állami vállalatoknál indított béremelési programmal, ami három év alatt 30 százalékos béremelést helyezett kilátásba.

- A családi adókedvezmény 17500 forintra emelését is a dolgozók élvezhetik, közülük is csak a kétgyermekes családok.
- A nyugdíjasok – szabály szerint – a tervezett inflációval megegyező, 3 százalékos emelést kapják, de a tartalékok közt már elkülönítették és meg is hirdették a nyugdíjprémium kifizetését.

Ugyanakkor mindezzel szemben kiderül a költségvetésből, hogy a szociálisan támogatandók forrásai apadnak. Őket korábban sem tekintette a kabinet az urnákhoz járulóknak, a folytonosság e tekintetben is nyomon követhető. Ez kiderül a következőkből:

- Csökken a Nemzeti Családi és Szociálpolitikai Alap forrása.
- Kisebb támogatási összeget kapnak a rokkantak és a rehabilitációs ellátásra szorulóknak.
- A Nemzeti Foglalkoztatási Alap 11 százalékkal kevesebbet költött 2018-ban, mint a 2017-es előirányzat. Ezen belül azonban 8 milliárddal (17 százalékkal) nőnek a passzív jellegű kiadások. A Start munkaprogramban kifizethető összeget 100 milliárd forinttal vágják meg (30 %-kal), ami azt jelenti, hogy lényegesen kevesebb pénzt kívánnak közmunkára fordítani. Ugyan szép szövegeket lehet olvasni a foglalkoztatási politikáról, amelynek célja a teljes foglalkoztatás elérése, de semmi konkrét információ nincs arról, hogyan képzelik a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának javítását, a közmunkaprogramok hatékonyabbá tételét, a versenyszféra munkaerő-keresletének ösztönzését (a béremelések ugyanis ellenébe mennek a szoc.ho. csökkentése ellenére is). Ezekből az arányokból az derül ki, hogy a vállalkozásoknak adott szoc.ho. csökkentés, azaz foglalkoztatási teher-mérséklés árát az elsődleges munkaerőpiacról kiszorulókkal, oda belépni nem tudókkal fizetteti meg a kabinet. A szoc. ho. képezte a Nemzeti Foglalkoztatási Alap forrásainak háromnegyed részét még a 2017-es költségvetés eredeti változatában, és ezt vágják most meg 50 százalékkal.

Mindezek következménye a költségvetési politika fellazulása, az a kiengedés, ami a választásokra készülő kormánypolitika sajátossága. A korábbiaknál lazább fiskális politika a következőkből tűnik ki:

- Az ESA 2010 szerinti államháztartási deficit a tavaly bemutatott konvergencia-programbeli 1,8 százalékról 2,4 százalékra nőtt a GDP arányában. A deficitcsökkentő pálya már 2017-ben megtört, amikor 2,4 százalékra emelkedett a hiánymutató; a mostani konvergencia-program szerint csak 2019-től mérséklődik újra a deficit aránya. Tény, hogy a 2,4 százalékkal is alatta vagyunk a 3 százalékos

maastrichti mutatónak, csak Brüsszel felé szószegők lettünk (persze nem először), és ami ennél is súlyosabb: távolabb kerültünk a középtávú költségvetési céltól, amit 2015-ben Brüsszelnek beígértünk.

- Az államháztartás strukturális egyenlege is 2,4 százalékra nőtt, noha ennek közelíteni kellene az 1,5 százalékban meghatározott középtávú költségvetési célhoz. E brüsszeli szabály megsértése miatt valószínű nem kapunk forráselvonási büntetést. (A Költségvetési tanács is kifogásolta a költségvetési pályának ezt a kilengését. Jószérivel ez volt az egyetlen kifogása.) Ám ez azért nem érdekli a kormányt, mert az EB emiatt még soha nem indított túlzott deficit-eljárást.
- A 2017. évvel megegyező 2,4 százalékos hiányszám úgy jött ki, hogy a kamategyenleg javult - az elsődleges egyenleg romlása mellett. Az elsődleges aktívum a GDP arányában a 2017. évi 0,6 százalékról 0,2 százalékra csökkent, ami egyértelmű jelzője a lazább költségvetésnek. Ezek az ESA 2010 szerinti adatok a pénzforgalmi adatok szerint is alátámasztást nyertek – meglehetősen fura arányokat mutatva. A központi költségvetés elsődleges hiánya ugyanis emelkedett – kiköltekezés esetén ez így szokott lenni -, amit a tervezet készítői az önkormányzatok egyenlegjavulásával vélnek ellensúlyozhatónak. Az önkormányzati költségvetések korábban többnyire deficittel zártak, most viszont szufficitet terveztek azok elsődleges bevételeinek növekedése mellett a kiadások 35 milliárd forintos megvágásával. Hogy ezt mire alapozzák, arról nincs információnk (talán, mert az önkormányzati választások csak 2019-ben lesznek, és addig a helyi képviseletek még megkopszthatók).
- S nem utolsó sorban a korábban tervezetnél lassabban fog mérséklődni az államadósság rátája. A 2017 áprilisában bemutatott konvergencia-program szerint a GDP arányában számított ráta 2016 végén 74,1 százalékot mutatott, ezt 2017 végére a program 72 százalékra véli teljesülőnek, 2018 végére pedig további 1,5 százalékos mérséklődést vár (70,5 %-ra). Eszerint 2020-ban érjük csak el azt a 64 százalékos arányt, amit a Széll Kálmán tervben 2015-re irányoztak elő.

3.3.2.3. Megerősíteni az állami működést, valamint a rend- és közbiztonságot

Az államháztartás konszolidált kiadásai a tervezet szerint összeségében 6,2 százalékkal emelkednek. Ehhez képest kétszámjegyű bővülést mutatnak a következő csoportok:

- törvényhozó és végrehajtó szervek 114,1 %
- külügyek 118,8 %

- igazságszolgáltatás 114,9 %,
- büntetés-végrehajtási igazgatás és működtetés 122,0 %,
- rend- és közbiztonság 118,6 %.
- védelem 112,1%.

A felsorolt tételek összesen 2.457,1 milliárd forintot tesznek ki, a teljes államháztartás 13 százalékát.

Csakhogy lássuk, mennyire fontosak az illiberális állam ezen intézményei, jelezzük, hogy pl. az oktatási kiadások 4,5 százalékkal, az egészségügyiek 6,6 százalékkal nőnek; az előterjesztés a prioritások közé emelte a 93 ezer négyzetméteres ország védelmének megerősítését.

S míg az elmúlt évben a közbiztonságra nem vontak be uniós forrást, most a tervezetben 8 milliárd forintot innen kanalaznak be. Így nőtt meg a közbiztonságra fordított források összege 2018-ra 19 százalékkal 514 milliárd forintra. Ehhez hasonló adatot, 555 milliárd forintot a családi pótlékokra és a gyerekeknek járó juttatásokra irányoz elő a jövő évi költségvetés.

3.3.2.4. Nincs szó a korábban felhalmozott adósságok törlesztéséről

Ismeretes, hogy az elmúlt évek költségvetési konszolidációja során jelentős forráskivonás történt az oktatásból, az egészségügyből és a szociális szférából, ahol ezen alrendszerekben sok helyütt már-már a napi működést ellehetetlenítő állapotok alakultak ki. A bemutatott törvénytervezet alapján továbbra sem szűnt meg ezen területek mostohagyermek jellege.

- Az oktatási kiadások - az államháztartás konszolidált kiadásai szerint – mindössze 4,5 százalékkal emelkednek, alig meghaladva a várható inflációt (3 %/). Ezen belül reálértékben csökken az iskolai előkészítés, alapfokú oktatás, valamint a felsőoktatás költségvetése. Az előbbi kerete ugyanis 1,4 százalékkal, az utóbbi 0,5 százalékkal emelkedik csak – nominálisan. A központi alrendszerről készült kimutatás szerint (ebben nincsenek benne az önkormányzatok) az oktatási előirányzatok csak azért bővülnek 4,9 százalékkal, mert 260 milliárd forintot (40 százalékkal többet) kapnak az oktatási intézmények az uniós pénzekből. Enélkül lényegében csupán szinten maradnának.
- Az egészségügy kerete 2018-ra 6,6 százalékkal bővül, nagyjából az államháztartás átlagos kiadás-emelkedésének mértékében. Ez azonban a háziorvosi és gyermekorvosi szolgáltatások (11,3%) és az egyéb egészségügy (13,6%) forrásainak

többletből adódik. A kórházaknak csak 3,6 százalékkal jut több, a közegészségügy, valamint a rendelőintézeti, orvosi, fogorvosi ellátásra nominálisan is kevesebb, mint a 2017-e előirányzat. Az egészségügyi forrásbővülés 7 százalékot közelítő dinamikája is az uniós forrásbevonásnak lesz köszönhető, 2017-hez képest az innen származó pénzek majdnem megduplázódnak, míg a hazai finanszírozás csak 4 százalékkal bővül.

- A jóléti (szociális) szolgáltatások is átlag alatt emelkednek (5,6 %-kal), amiben benne van a nyugellátások 8 százalékos többlete is.
- A szórakoztató, kulturális, vallási tevékenységek költségvetési kerete alig emelkedik (0,9 %), és ezt is csak a sport és szabadidős szolgáltatások (3,3%), meg az egyéb közösségi és kulturális tevékenységek (11,4%) húzzák fel. A korábbi évekhez képest nem indulnak nagy stadionépítések, csak a megkezdettek folytatódnak. Ám a sport további támogatást kap azáltal, hogy a bankoknak lehetővé teszik adójuk (a költségként elszámolt bankadó) feléig a kiemelt sportágak szponzorálását (labdarúgás, vízilabda, jégkorong, kosárlabda, kézilabda, röplabda), amiből azok 19 milliárd forintos bevételre számíthatnak.
- S nem utolsó sorban meg kell említenünk köztársasági elnökünk vesszőparipáját, a környezetvédelmet, amelynek költségvetési forrásai – mint az előző években nem egyszer – most is zsugorodnak (25,6 milliárd forinttal).

3.3.3.A várt növekedési pálya és a költségvetés egyéb jellemzői

1. A Nemzetgazdasági Minisztérium prognózisa szerint jövőre tovább erősödik a gazdaság növekedése, a dinamika 4,3 százalékra emelkedik. A nominális GDP 40 ezer milliárd forint fölé nő (7,6 %-kal bővül).

Az erősödést a fogyasztás és a felhalmozás további pörgésétől reméli, vagyis a belföldi keresleti tényezőktől, a nettó export ugyanis levonást fog jelenteni a GDP belföldi felhasználásából annak ellenére, hogy az export dinamikájának erősödését prognosztizálja.

A jelzett pálya rövid távú, lefelé mutató kockázatait a következőkben látjuk:

- Kérdéses az export 6,5 százalékra emelkedő növekedése külső konjunkturális okokból és a magyar gazdaság exportképessége felől tekintve is.
- A mesterségesen felpörgetett uniós pénzbevonás ellenére is kétségesnek tartjuk, hogy a beruházások a 2017. évi 10,2 százalékos emelkedés után – tehát magas bázison – további 12,9 százalékkal tudnak bővülni. Az első negyedévi adatok szerint a beruházások dinamikája 2017-ben jóval 10 százalék fölött fog alakulni.

- Kérdésesnek tartjuk a háztartások fogyasztásának emelkedését részben alátámasztó 1,8 százalékra taksált foglalkoztatás-emelkedést, különösen a Start munkaprogram visszavágásának ismeretében. Ez 2016-hoz képest 190 ezer fős bővülést jelentene, ám ekkora munkaerő-tartalékot nem látunk (a szezonálisan külföldön foglalkoztatottak száma sem tud a korábbiak mértékében bővül a Brexit és az osztrák szabályozás változása nyomán).

Jelenlegi ismereteink szerint 2018-ban a 2017. évinél alacsonyabb GDP dinamika várható, inkább 3 százalék közelében, mintsem 4 százalék fölött. Az infláció viszont várhatóan meg fogja haladni a 3 százalékot, de nem gondoljuk, hogy ennek nyomán az MNB érdemi kamatemelésbe kezdene, mert az erősítené a forintot, ami a profitorientálttá lett központi banknak nem érdeke. Információink szerint a 2017. évi 0,9 százalékos alapkamattal szemben 2018-ra 1,1 százalékosslal számolnak. A konjunktúra élénkítéséhez az MNB is hozzá kíván járulni.

2. A bemutatott adatok szerint a költségvetés tartalékai az előző évhez képest jelentősen, 118 milliárd forinttal megcsappannak, a céltartalékok ilyen mértékű visszavágása okán. A Költségvetési Tanács ezt nem kifogásolta, noha az exportdinamikában ők is kockázatot láttak. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a 2017. évi tartalékokat éppen most emeli meg a kabinet, akkor a zuhanás még nagyobb. A tartalékok mérséklését feltételezhetően a lazítás számlájára írhatjuk.
3. A bemutatott adatok szerint a költségvetési centralizáció és redisztribúció alig valamivel enyhül, ami nem járul hozzá az ország versenyképességének erősödéséhez. A redisztribúció megközelíti a GDP 50 százalékát – a konszolidált adatok szerint. A nem konszolidált adatok alapján, pénzforgalmi szemléletben az elvonások a várható GDP 53,7 százalékát, a kiadások az 56,6 százalékát teszik ki. Ezzel szemben közvetlen versenytársainknál, a közép-kelet-európai országokban 35-40 százalék körüli az állam részesedése a megtermelt bruttó hazai termékből.

2017. június 15-én elfogadta a parlament a 2018-as költségvetést. A módosítások nyomán még 20 milliárddal megtoldották Paks II. 106,7 milliárdját, 140 milliárdra emelték a kormány rendkívüli tartalékát, és 5 milliárddal többet kapott a kormányzati kommunikáció is. (A Jobbik 600 milliárd forintos felesleges költést talált a költségvetésben, aminek a feléből csökkenthetőnek javasolta az alapvető élelmiszerek áfáját. Az MSZP több mint 740 milliárd forintos átcsoportosítást javasolt a pénzhiányos területekre. Az ellenzéki javaslatok azonban korábbi sorsukat követték.)

3.4.A letelepedési kötvényüzletág

Annak ellenére, hogy bíróság is kimondta a letelepedési kötvényügyletek közérdekű jellegét a lebonyolításukkal kapcsolatos titkolózás folytatódott.

- Noha a Magyar Nemzet pert nyert ez ügyben az ÁAK-vel szemben, a parlament Gazdasági Bizottsága nem volt hajlandó eleget tenni az újság kérésének. Csak az azt követő napon adta ki egy kötvényforgalmazással foglalkozó ciprusi cég adatait, hogy az újság büntető-feljelentést tett a Legfőbb Ügyészségen. (Ami a Bodó János tulajdonában álló cég ügyleteiről kiderült, az hihetetlenül zavaros, követhetetlen.)
- A Transparency International is csak peres úton jutott el addig, hogy a Fidesz vezette (Bánki Erik) Gazdasági Bizottságnak ki kell adni minden információt arra nézve, hogy a többségükben adóparadicsomokban bejegyzett, homályos hátterű cégek mi alapján kaptak forgalmazási engedélyt.
- Az ÁAK 2017-ben arra hivatkozva tagadta meg az adatok kiadását, hogy folyamatban van a zárás és értékelés, ami ez év őszére készül el. A Kincstár közléséből csak annyit tudunk, hogy 2016. végéig 397 milliárd forint értékben bocsátottak ki letelepedési kötvényeket.
- A Magyar Nemzet úgy jutott információhoz, hogy megszerzett egy kínaival kötött szerződést. Ebből az derült ki, hogy a Rogán Antalhoz köthető Kosik Kristóf ügyvédi iroda bekapcsolódott az ügyletbe: minden letelepedni kívánó kínaitól ötezer eurót kap. Az viszont nem derült ki, hogy a budapesti ügyvédi iroda és a kínaiak kötvényeit forgalmazó Kajmán szigeteken bejegyzett cég, milyen munka- és pénzelosztásban van egymással. Ismeretes, hogy a kötvények zömét (85%) kínaiak vásárolták meg. (Mert a magyar törvényhozás pontosan úgy alakította ki a kötvényvásárlás feltételeit, ahogy a kínaiak kérték: nem kell beruházniuk, nem kell lakást sem venniük, nem kell Mo-ra sem utazniuk.)
- A legnagyobb titok azonban azt a betörést övezi, amelyet ez év április elején hajtottak végre az Arton Capitalnál, az egyetlen Mo-on bejegyzett kötvényforgalmazó cégnél. Ez alkalommal a betörők 5-600 millió forintnak megfelelő eurót vittek el (egyes vélekedések szerint ebben az összegben mások által nem használható váltók is voltak, más vélemények szerint ennél sokkal több pénz is lehetett a széfben, mert a cég ebben az évben 87 ügyféltől 1,6 milliárd forintot szedhetett be - jutalékként) a kereskedési adatokat rögzítő számítógéppel együtt. A történetek azonban csak június végén kerültek napvilágra. A rendőrség ezernél is több

tanút hallgatott ki, hatalmas erőket bevetve. Megfogalmazódott az a feltételezés, hogy a kormány vagy bizonyos érdekkörök (az Arton egyik vezetője, Balogh Radosztina, Rogán egyetemi társa volt, aki a Rogán szervezte NOK-ban is üzletel) önbetörést hajtottak végre, hogy az információkat eltüntessék és a pénzt is le lehetett kapcsolni. A kötvényügyletek körüli buherákról értesülve nem tartjuk kizártnak a verzió helyénvalóságát. Érthetetlen például, hogy a cég 2016-ban 172 kötvényt adott el, amiből 3,2 milliárd forintos bevétele származott, de ebből mindössze 247 millió forintos nyereséget tudott kimutatni. Annyit a szakértők elismertek, hogy a betörést nagy szakmai tudással rendelkezők követhették el Budapest belvárosában. S nem kevésbé feltűnő a rendőrnnyomozók buzgósága különösen annak ismeretében, hogy a kötvényüzletekkel kapcsolatos más feljelentéseket könnyű szívvel ejtettek.

A titkolózáshoz és a szennyes tisztára mosásának szándékához tartozik az is, hogy a kormány április második felében egy salátatörvényben elrejtve, fű alatt fogadtatta el a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és Magyarországon való tartózkodásáról szóló törvény módosítását. Eszerint nemzeti letelepedési engedélyt EU-n kívüli polgár csak akkor kaphat, ha „letelepedése Magyarország érdekeivel összhangban van”. Lehetőséget ad a módosítás a már kiadott engedélyek visszavonására is, amivel szemben a külföldinek nincs jogorvoslati lehetősége. A törvény módosítását a letelepedési kötvények nyilvánvaló nemzetbiztonsági kockázatának nemzetközi ismeretté válása válhatta ki; a BM kétes eredményű vizsgálatait nem lehetett tovább fedezni. (A BM rendelkezésére álló 20 nap alatt nem lehet érdemi vizsgálatot lefolytatni.) Ám, hogy mi áll az ország érdekében, az nagyon tág értelmezési lehetőséget ad a jogalkalmazónak, ami önkényes jogalkalmazáshoz is vezethet.

Az üzletág számokban, Pintér Sándor közléséből (Demeter Mártának adott válaszából):

2017. március 31-ig összesen 4794 külföldi kapott kötvényvásárlás jogcímén letelepedési engedélyt Magyarországon. További 1827 kérelem elbírálás alatt van. Ezen kívül 8951 személy jutott családjegyesítés címszó alatt letelepedési engedélyhez. Június elején további 2100 személy várja még családjegyesítési kérelmének elbírálását. Ha a továbbiakban minden várakozó engedélyhez jut, akkor összesen 17672 személy szerez harmadik országból beutazási és letelepedési lehetőséget a schengeni határon belül – a magyar gyakorlatnak köszönhetően. Vagyis majdnem tizennégyszer több migránst enged be az Orbán-kormány pénzért az országba, mint amekkora uniós kvóta elfogadása ellen tiltakozik.

A befogadottak 85 %-a kínai, 6 százaléka orosz, 1 százaléka iráni. A közvetítő cégek haszna – a várakozók beszámításával együtt – elérheti a 157 milliárd forintot (eddig 113 milliárdot kaptak meg).

Június elején egy, a letelepedési kötvényprogram legjelentősebb szereplőit felvonultató genfi konferencián a résztvevők egyértelműen abban, hogy úgy nem szabad programot hirdetni, ahogy a magyarok tették: olcsón, követelmények nélkül, nagy nemzetbiztonsági kockázat mellett. De sokan abban is egyetértettek, hogy a most felfüggesztett programot a kormány a választások után újraindítja. A törvényt ui. nem iktatták ki, csak hatályon kívül helyezték.

Az ÁAK vitatja a Magyar Nemzet számításait, állítása szerint a kötvényüzletlen nyert az ország. Ezzel szemben a lap számításai szerint a 2013-2014 között elért 10,8 milliárd forintos kamatmegtakarítással szemben a piaci kamatok 2014 végétől a kötvényekre fixen beígért 2 százalék alá estek (0,2-0,5 %-ra). Emiatt a piaci kamatokhoz képest becsülhetően 2017. március végéig 24 milliárd forintos felárat kell a kincstárnak majd kifizetnie. A nettó veszteség tehát 13,2 milliárd forint. S ekkor még nem számoltuk kiadásként azokat a ráfordításokat, amelyek a megnövekedett forgalom miatt a bevándorlási hivatalok és titkosszolgálatok többletmunkájából származtak.

3.5. Energiakérdések

1. A CNBC amerikai üzleti csatorna összeállítást készített arról, hogy milyen arányban használnak megújuló energiát az egyes országok. A lista élére Svédország került (több mint 50 %), őt követte Finnország (39,3%), majd Lettország (37,6%) és Ausztria (33%) következett. Magyarország a leghátsó fertályban végzett, a maga 7 százalékos arányával², aminél még a román adat is jobb (24%) volt. Nagyon távol állunk az unióknak 2020-ig vállalt 13 százalékos kötelezettségünktől, és nem igen látszanak a teljesítésére vonatkozó erőfeszítések.

Ismeretes a szélerőművek telepítésének túlszabályozása³, és az is, hogy a napelemek telepítését is korlátozza a kabinet. Egyrészt az európai mértéknél jóval magasabb termékárakkal (114 FT/kg), másrészt az idén március végén meghirdetett elosztói teljesítménydíjjal. Az utóbbi ugyan ma még nulla forint, de biztosan változni fog, különben minek vezették volna be. Ennek ellenére a Magyar Napelemekkollektor szövetség adatai szerint 2017. március 31-ig a lakosság és a vállalkozások több ezer kiserőmű létesítésére adtak be kérelmet összesen 1250 megawatt kapacitásra, aminek a kivitelezésére 500 milliárd forintot fognak majd elkölteni – a magánszféra költségvetéseiből. (Paks II egyik blokkja 1200 megawatt és terváron 1800 milliárd

---

² A megújuló energia majdnem fele erdők kivágásából adódik, amivel a biomassza erőműveket töltik fel.

³ 2006 óta nem engedélyeztek Mo-on szélerőművet.

forintba kerül az államnak, mindannyiunknak.) Ez idő szerint a napenergia felhasználásában az utolsók vagyunk az EU-ban, az éves áramszükségletünk 4 százaléka termelődik ebből. Jelzések szerint a világ napenergia-termelési kapacitása 2016-ban megduplázódott, 2021-re pedig megtriplázódhat (Solar Power Europa).

Úgy látszik, mi ebben is szembe megyünk a világgal.

2. Májusban ismertté vált, hogy Mátrai Erőmű német tulajdonosai el akarják adni 73 százalékos részesedésüket, amire öt vevő jelentkezett. Köztük az MVM, a svájci energiakereskedő MET (amely Hernádihoz, Csányihoz, Garancsihoz, Nagy Györgyhoz kötődik) és Mészáros Lőrinc⁴. Vélemények szerint Orbán azért indítja egykori iskolatársát, mert ellensúlyt akar képezni, Simicska óta semmit nem akar egy kézben látni (ld. még Spéder Zoltán). A MET egyébként megvette a kiegyenlítő energia előállítására alkalmas Dunamenti Erőmű Zrt-t a franciáktól, őket nem kell tovább erősíteni.

Az erőmű a közelmúltban évi tíz milliárd forint körüli profitot termelt, lignit alapanyaga pedig még legalább 100 évre elegendő a működtetéshez. A németek azért szeretnék ennek ellenére megválni tőle, mert az unió új környezetvédelmi szabályozása szerint olyan nagy befektetéseket kellene eszközölniük, amit nem látnak megtérülőnek. Különösen a magyar szabályozási rendszer kiszámíthatatlanságának és annak ismeretében nem, hogy Paks II. üzemelése után bizonytalanná válik a megtermelt villamosenergia értékesíthetősége. (Néhány évvel ezelőtt a németek fejleszteni akartak, terveikkel el is készültek, ám a MAVIR nem vállalt garanciát az energia átvételére – ez volt a németek megélt élménye -, nyilván, mert akkor már Paks II. többletkapacitása lett prioritássá.)

Aki az erőművet meg fogja venni annak nemcsak pénzre van szüksége (Holoda Attila szerint 180-200 milliárd forintra, és egész biztosan lesz hozzá hitel), de erős bizakodása is abban, hogy hosszabb távon is számíthat a politika segítségére. Arra, hogy számára kedvező árszabályozás lesz, hogy fejlesztéseihez állami és uniós forrásokhoz is hozzá tud majd jutni, illetve az állam akkor is tőle fogja átvenni a villamosenergiát, ha Paks már az ország szükségletének 70 százalékát is lefedi. A politikai-állami jószolgálatokért természetesen hálás lesz majd az új tulajdonos.

---

⁴ Vevőjelölt még a cseh EPH energetikai konszern.

S így és ezért fog lerohadni minden, mert nem a tőkeműködés szabályait, hanem a politika érdekeit fogja szolgálni a formális tőkeműködtetés, pontosan úgy, mint az előző rendszerben (nem saját pénzből, nem saját erőfeszítéssel, nem versenyben, hanem politikai monopolhelyzetben, puha költségvetési korlátok mellett).

3. Noha a nemzetközi árak 2013 után bekövetkezett zuhanása⁵ bőven lehetővé tette volna a rezsicsökkentés folytatását, erre nem került sor.
4. Május végén viszont a kabinet meghirdette a szociális rezsicsökkentés programját, amely elsősorban a nyugdíjasokat célozza meg⁶ a gáz- és áramárak visszavágásával. Ezzel szembement azzal a korábbi elvével, hogy a rezsicsökkentés csakis általános, mindenkire kiterjedő lehet. Ezt nem a költségvetésből fogják finanszírozni, hanem az állami energiacégek jövedelmeinek átcsoportosításával. E rövid távú megoldással szemben – ami nem fogja csökkenteni az egy évnél hosszabb rezsitartozást felhalmozók háromezres táborát – a fajlagos energiafogyasztás csökkentését kellene a kormánynak elősegítenie. Az erre a célra szolgáló uniós forrásokat azonban Lázár János, mint fő újraelosztó, blokkolta.
5. Paks II. második negyedévi történéseit a következőkben foglalhatjuk össze:
  - Folytatódott a huzavona a szerződések titkosítása, azok feloldása és a népszavazási kezdeményezések körül. A titkosítás feloldásáról Lázár János beszélt, az időközben miniszternek kinevezett Süli János⁷ is ezt ígérte, ami nem lett volna más, mint a brüsszeli határozat végrehajtása. Ám ez ismételtelen csak gumicsontnak bizonyult, amit a népszavazási kezdeményezések ellensúlyozására vetettek be. Konkrét információkérésnek a Miniszterelnökség nem tett eleget, nem adott ki dokumentumot, csak néhány kérdésre válaszolt. Mint kiderült azért nem, mert a papírok kiadásához az orosz fél engedélye szükséges, és azt még nem kapták meg. A szerződés csak bírósági döntés alapján teszi lehetővé, hogy a Roszatom ne

---

⁵ A Gazprom átlagára 380-400 dollárról tavaly 167 dollárra esett. Ám, hogy mi mennyiért kapjuk, az továbbra is titkos.

⁶ A nyugdíjasok stabil szavazóbázist jelenthetnek, Fideszhez fordításukat fogja megcélozni az év végén fizetendő nyugdíjprémium és az 1,6 százalékos feletti áremelés miatti visszamenőleges emelés. Egy átlagos nyugdíjas esetében ez 30 ezer forintot jelenthet karácsony előtt. Ha ezt még alacsonyabb rezsivel is megtoldják, az már a Kánaán.

⁷ Süli közölte, hogy nincs semmilyen titkos paktum, a beruházásról 2009-ben négy párti egyetértés mellett döntöttek. Hát nem egészen így történt....

tagadhassa meg az információk kiadását. Egyébként megteheti – üzleti érdekekre hivatkozva.

- Az LMP több tucat népszavazási kérdést fogalmazott meg, ezeket azonban a Nemzeti Választási Bizottság – kormányzati többséggel – rendre visszautasította. A párt ezért több esetben is a Kúriához fordult jogorvoslatért.
  - Ismét felmerült az orosz hitel kiváltásának kérdése. Süli János első sajtótájékoztatóján – a kormányra hivatkozva - eresztette el, hogy az első hitelrészlet lehívása után azt - egy olcsóbb piacival kiváltva - azonnal törlesztjük. (Az előtörlesztésre ugyanis lehetőségünk van.) Másnap azonban megszólalt Varga Mihály a tv-ben, és közölte, hogy a kabinet nem vizsgálódik ebben a kérdésben, egyébként sem tudnánk ilyen előnyös feltételekkel ilyen hosszú lejáratú kölcsönhöz a piacokon hozzájutni.
  - Május közepén az orosz cég vezető képviselője, Valerij Zorja bejelentette, hogy hamarosan kiírják 22 nagyberendezés tenderét és meghirdetnek kb. 6000 közbeszerzést. A hazai vállalkozók, Aszódi Attila, Varga Mihály, Lázár János és Süli János várakozásaira rációfólva ugyanakkor közölte, hogy a pályázatok elbírálásánál nem tudnak előnyt biztosítani nemzeti hovatartozás alapján, ott és akkor csakis a szakértelem, a referencia és az orosz féllel való kapcsolat számít. Ez alaposan lehűtötte a kamarai tagok reményeit, bár az illetékesek megígérték, hogy mindent megtesznek a 40 százalékos magyar beszállítói hányad teljesüléséért. Erre kevés esélyt látni, amikor a beszállítókat a Roszatom választja ki – szakmai alapon, amit amúgy helyesnek is tarthatunk. Egyébként az orosz fél panaszkodott arra, hogy a magyar fél teljesen felkészületlen a munkákra, még azt a kritérium-rendszert sem volt képes felállítani, ami a cégek kiválasztásához szükséges.
  - Nem kétséges, hogy Mészáros Lőrinc és családja tisztában volt a beszállítói pozíció elnyerésének orosz feltételeivel, mert úgy tűnik, hogy ők nem maradnak ki Paks II. nagy üzletéből. Mészáros lányai még az év elején tulajdonostársak lettek a Duna Center Therm Üzemi Szolgáltató Kft-ben, amely húsz éve dolgozik Paks I-nek, (a cég korábban Simicskáké volt), és így meg is nyerte az atomerőmű technológiai épületeinek építómesteri és lakatos munkálataira kiírt pályázatot. A megbízás 6 évre szól és az ajánlati árnál (0,9 md) magasabb összegért, 1,4 milliárd forintért fogadták be. Május közepén pedig Mészáros Lőrinc tőzsdecégei, az Opimus és a Konzum jelentették, hogy együtt 51

százalékos részesedést vásároltak a cseh Královopolska Ria magyarországi lányvállalatában, amely nukleáris erőművekkel és vegyiparral foglalkozik. Az anyavállalatnak jó referenciái vannak, hiszen dolgozott mohi és az osztrák atomerőműnél is.

Valószínű, a hazai oligarchia ilyesmi cégkapcsolatokon keresztül tud majd a zsiros falatokhoz hozzájutni, ám ez nem jelenti azt, hogy hazai ipar, vagy a hazai szakemberek profitálni tudnak a nagyberuházásból.

- Egyetlen híradás jelent meg arról, Orbán Viktor a tavasz folyamán tárgyalt a Roszatom képviselőjével, de hogy miről értekeztek, azt nem kötötték az orrunkra.
- Nagy a valószínűsége annak, hogy Süli János orosz kérésre lett Paks II. projektjének tárca nélküli minisztere (noha Aszódi Attila miniszteri biztosként irányította az ügyet), mert elégedetlenek voltak a magyar kapcsolattal. (Nem volt egyértelmű, ki a főnök és nagy csúszások mutatkoztak.) Süli aztán június végén bejelentette, hogy a program új szakaszba lépett, államtitkárok is lesznek – korábban ezt tagadták (Aszódi és Becskeházi Attila), és a továbbiakban új menedzsment áll fel. Július 1-jétől Lenkei István irányítja a céget.
- A Greenpeace Magyarország és az Energiaklub szakemberei bíróságon támadták meg Paks II. márciusban jogerőre emelkedett környezetvédelmi engedélyét. 16 pontos listájukban lényegében arra hivatkoztak, hogy az engedély nem tisztázza a radioaktív és nukleáris hulladék sorsát, megoldatlan a kiégett fűtőanyagok tárolása és hiányos a döntés alapjául szolgáló hatástanulmány.

3.6. Budapest-Belgrád vasút

A témában ugyan még folyik ellenünk a kötelezettségzegési eljárás, de – mint ahogy a legtöbb esetben – erre a kabinet fittyet hányva megállapodott a kínai féllel, illetve a kínai eximbankkal. Történt ez május közepén, amikor Orbán Viktor és Szijjártó Péter Kínába látogatott az „Egy övezet, egy út” (One Belt, One Road, OBOR) külgazdasági konferenciára. Az 550 milliárd forintra taksált projekt 85 százalékára nyújt 20 éves időtartamra a bankhitelt, 2,5 százalékos kamattal. Ezt annak fejében és keretében vállaltuk, hogy Kína – hosszú gazdasulálás után – végre hajlandó volt stratégiai megállapodást kötni Magyarországgal.

Egyes források szerint a vasútépítés tényleges költsége, kamatokkal együtt meg fogja közelíteni az 1000 milliárd forintot. A megállapodás felpörgetése meglepetést keltett, mert április közepén olyan hírek jöttek, hogy a kormány ejtheti a projektet,

hiszen az Brüsszeltől függetlenül is vakvágányra került. A vasúti összeköttetésnek – amelyen legalább 160 km-es sebességgel kellene a vonatoknak közlekedni – idén létre kellett volna jönnie, ám eddig egyetlen kapavágás sem teljesült. Ennek csak örülhettünk volna, mert semmiféle magyar érdeket nem találtunk a projekthez kapcsolódóan. Hatástanulmány nem készült hozzá, a Kínába irányuló magyar export, amit Budapestről küldhettünk volna oly kevés, hogy a beruházás 2400 év múlva térülne meg. Az építkezésbe magyar cégek nem kapcsolódhatnak be, noha vannak vasútépítési kapacitásaink.

A beruházás kizárólag Kína érdeke, amennyiben egyrészt így tudja Európát elérni a pireuszi kikötőből, másrészt a vasútépítéssel olyan referenciát tud szerezni, amivel más uniós pályázatokon is indulhat. Brüsszel éppen ezt akarja elkerülni, ti. az olcsó kínai cégek mellett félt az unión belüliek tönkremenetele.

Mondhatjuk, hogy egy kis Paks II.-vel van dolgunk, amikor 166 km-es pálya felújítását és párhuzamos sínpár kiépítését vállaltuk horribilis árért, soha meg nem térülő beruházásként. El lehet gondolkodni azon – mint ahogy Paks II. esetében is, hogy kinek és miért állhatott érdekében magyar részről ennek a megállapodásnak a megkötése.

3.7.Bér- és foglalkoztatási kérdések

(Bérekérdések) Amint az várható volt, a kormány által előírt brutális minimálbéremelések – párosulva a központi bérintézkedésekkel – jelentős bérdinamikát eredményeztek. A nemzetgazdaság egészében áprilisig 12 százalékos volt a növekedés, ami az előző évi ütem megduplázódását jelentette. A versenyszféra béreinél is hasonló dinamikaváltás volt tapasztalható. A bérfelzárkózás felgyorsulása első ránézésre öröndetes jelenségnek tűnik, ám a részletesebb vizsgálat alapján több feszültségpontot is azonosíthatunk.

- Az számottevő béremelésre a hazai kis- és középvállalkozói kör zömében olyan megoldásokat választott, ami a gazdaság elfeketedését eredményezte. Egyrészt felgyorsult a részmunkaidőben foglalkoztatottak növekedése, másrészt a vállalatok egyharmadánál emelték a normákat, 10 százalékuk pedig csökkentette a munkaidőt. E két utóbbi adat a vállalati bevallásokból származik. A bérterhek csökkentése ugyanis nem kompenzálta a béremelési igényeket, és a termelékenységet sem lehetett rövid idő alatt felpörgetni.

- Ugyanakkor a multinacionális cégeknél nem jelentkezett a bérnyomás negatív hatása, részint mert náluk szűkebb körű a minimálbéren való foglalkoztatás, részint pedig mert a társasági adókulcs csökkentése igazán számukra kedvez.
- A béremelés egy része tehát csak papíron valósult meg, ugyanazért a munkáért sokan ugyanazt a fizetést kapták – főként a hazai vállalkozói körben, ami nem vetette vissza az elvándorlási szándékokat.
- A magyar társadalom jövedelmi kettészakadása folytatódott.
- A kormány adó- és bérpolitikája tehát tovább növelte a szakadékot a külföldi nagy cégek és a kisebb hazaiak között, azaz gazdaságunk egészségtelen duális jellege tovább erősödött – holott a kabinet ennek ellenkezőjét tűzte ki célul.

A jelentős minimálbér-emelés ellenére nemzetközi összehasonlításban még mindig jócskán le vagyunk maradva Európában, a szociális hozzájárulás csökkentése pedig nem volt elégséges a profitráta-csökkenés elkerüléséhez, ami hosszabb távon rontja a gazdaság versenyképességét. A magyar adóék a visegrádi országok körében a legmagasabb (2016-ban 48,25 százalék), és a 2022-ig előirányzott járulékcsökkenés is csak 41,4 százalékra viszi le ezt a költségvetési elvonást.

A Jobbik sikeresen lobbizott az európai bérunió ügyéért. Az Európai Bizottság jóváhagyta hét másik uniós országgal együtt beadott népszavazási kezdeményezését, amelynek célja, hogy az egyenlő munkáért egyenlő bér elve épüljön be az uniós alapelvek közé. Ehhez egy éven belül egymillió aláírást kell az unióban összeszedni, amiből Magyarország kvótája 17250. Valószínűsíthető, hogy meglesz a szükséges aláírásszám, ám az nagyon is kétséges, miként lehet majd ezt az uniós elvet érvényre juttatni. Parancsra, központi diktátumra nyilván nem megy, piaci alapon pedig elképzelhetetlen. A fejletlenebb országok bérfelzárkóztatásához elsősorban a termelékenység felzárkózására lenne szükség. Ennek hiányában a gyengébb teljesítményű országokban a bérboom csak inflációhoz vezetne. A Jobbik kérdését ezért nem tekintjük gazdasági javaslatnak, csupán ügyes politikai fogásnak, amivel a politikai piacon tudnak is keresni. Nem véletlen, hogy a kormánypártok teljes mellszélességgel támadják Vonáék ezen ötletét.

Megjegyezzük, hogy Mo-on is nagyobb béremelésre lenne lehetőség – anélkül, hogy a fajlagos bérterhek nőnének -, ha az adóéket nagyobb mértékben csökkentenék. Ehhez azonban a költségvetés határozott átszabására volna szükség - nyilván úgy, hogy az oktatási, egészségügyi, szociális funkciók ne sérüljenek. Az Orbán-kormány államháztartást érintő intézkedései azonban ezzel rendre szembe mentek.

(Foglalkoztatási kérdések) A külföldön ideiglenesen munkát vállalók számát a KSH rendre 110 ezer főre teszi, ők azok, akik nem szakadtak még el teljesen az országtól, családjuktól. A tartósan kinnlévők számát a KSH Népeségtudományi Intézete 2013-ban 335 ezer főre tette, s becslések szerint legalább évi 50-60 ezer fő a kitelepülők száma. Az Eurostat szerint 2016-ban 410 ezer magyar élt külföldön, de ebből hiányzott Franciaország és Spanyolország. Közelítően tehát kb. 550-600 fő választhatta stabilan valamely külföldi országot hazájának. S mivel ők a fiatalabb korosztályt képviselik, feltételezhető, hogy zömük kint is dolgozik. Összességében tehát kb. 700 ezer fő, a hazai versenyszférában foglalkoztatottak egyharmada szaporítja a GDP-t Mo-n kívül.

A KSH Népeségtudományi Intézetének legfrissebb kutatásából az derült ki, hogy a

- 18-24 éves korosztály közel fele el szeretne menni az országból,
- a még tanulók 53 %-a gondolkodik arról, hogy külföldre megy,
- a 18-40 éves korosztály egyharmada, 680 ezren gondolkodik az elvándorlásról, közülük 370 ezren mindenképpen el akarnak menni, és ezért már konkrét lépéseket is tettek.

A kivándorlási szándékokat az elégedetlenség, nem pedig a kíváncsiság motiválja – mint ahogy azt a kormányfő néhány évvel ezelőtt vélelmezte.

A kormány eddigi hazacsábítási kísérletei kudarcot vallottak. A „Gyere haza fiatal!” projekt 150 főt érintett meg, a fiatal vállalkozók hazacsábítása még ennél is sikertelenebb - tekintettel többek közt a hazai hivatali lebonyolítás teljes csődjére.

A 2010-ben színre lépő Orbán-kormány rendkívül megszigorította a nyugdíjasok foglalkoztatását azért, hogy az idősebb generáció mielőbb kikerüljön a munka világából, s helyettük jöhessenek a fiatalok. A közszférában egyáltalán nem lehet foglalkoztatni nyugdíjast, vagy csak úgy, ha az lemond a nyugdíjáról. A versenyszférában lehet alkalmazni, de járulékokkal terhelt és fizetési maximumok mellett. A munkaerőhiány és a választások közeledte szülte meg a nyugdíjas szövetkezetek alapításának ötletét, amelyek 2017. július 1-től fel is állhatnak. (Elég lett volna a szigorított szabályokat módosítani, de az presztízs-veszteséget jelentett volna a Fidesznek. Az új konstrukcióval viszont a régi szabályok gyakorlatilag kiiktatódnak.)

A konstrukció lényege, hogy némi vagyoni hozzájárulással nyugdíjasok foglalkoztatására szövetkezetek alakulnak, amelyek a cégekhez kiközvetítik a nyugdíjas dolgozókat. A nyugdíjas foglalkoztatása után senki nem fizet semmiféle közterhet, bérét csak személyi jövedelemadó terheli. Így olcsóbb lehet a foglalkoztatás, és a dolgozó

nyugdíjasnak is megéri, aki fizetésének egy részét Erzsébet utalványban vagy természetben is megkaphatja. E két utóbbi ellenérték adómentes. A jogszabály szerint a szövetkezeteket az állam is támogathatja. A szövetkezet egyébként a cégektől kapott összegből tartja el magát, akiknek a járulékmentesség még így is megéri a nyugdíjas foglalkoztatását. A nyugdíjas is többet tud keresni a szövetkezet tagjaként, mintha egyénileg szerződne a munkaadóval.

Amitől tartani lehet e konstrukciónál, hogy a cégek – különösen az erős bérnyomás terhe mellett – költségmegtakarítás céljából lecserélik aktív korú dolgozóikat olcsóbb bérű nyugdíjasokra. Ám valószínű, nem fog nagyobb elbocsátási hullám emiatt beindulni. De hát a puding próbája az evés....

3.8. Bankügyek

(Tulajdonosváltások) 2017. második negyedévében két lényeges tulajdonosváltást történt a kereskedelmi bankrendszerben.

1. Mészáros Lőrinc érdekeltsége, a Konzum Nyrt kezelésében lévő Konzum PE Magántőkealap áprilisban felvásárolta az FHB Jelzálogbank 6 százalékát. Ez ugyan nem nagy részesedés, de ennél minden bizonnyal jóval nagyobb befolyása van a bank életére Orbán Viktor „földijének”, hiszen az egyik főtulajdonos, a B3 Takarékszövetkezet vezetője, Vida József is földi, akivel jó kapcsolatban van. A másik nagyobb tulajdonos Henrich Pecina pedig kikerült a bank irányításából. De tudjuk róla, hogy a Pecina tett már jószolgálatot a „nemzet gázszerelőjének” (nyilván valaminek az ellenében), amikor segédkezet nyújtott a Népszabadság felszámolásához. Valószínű, nem tévedünk, amikor azt állítjuk, hogy Spéder Zoltán sikeres kipaterolása után a Mészáros Lőrinc képviselte érdekcsoport uralja az ország második legnagyobb bankját.
2. Nem véletlenül húzta-halasztotta Matolcsy György a bírósági végzés ellenére is az MKB valódi tulajdonosi névsorának nyilvánosságra hozását, két hónapon belül ugyanis „magától is megoldódott” a kérdés. Ismeretes, hogy a rossz portfóliótól (343 milliárd forint) megtisztított MKB-t három társaság részére privatizálták 2016 nyarán 37 milliárd forintért. (Ebből 32 milliárd forint a korábbi állami támogatás törlesztésére szolgált. így realizált 5 milliárdos állami bevételt a költségvetés abból a bankból, amelyet a bajoroktól 17 milliárd forintért vett meg a magyar állam.) Közülük csak a Pannónia Nyugdíjpénztár

volt ismert, amely cég 10 százalékot szerzett. A másik két társaságot strómanoknak tekintették, és ezért is perelték többen a valódi tulajdonosok kilétének felfedését.

A 45 százalékot szerzett Blue Robin indiai cég (Luxemburgban az aktus előtt néhány nappal korábban, pármillió tőkével lett bejegyezve) szinte azonnal túladott tulajdonának egyharmadán, amivel megspórolt 5,6 milliárd forintot. Ezt a hányadot ugyanis az OTP által nyújtott hitelből a bank dolgozói vásárolták meg. A 15 százalékos rész egyharmadát vehették meg az MKB arra érdemes, egymillió forintos fizetés alatt kereső munkavállalói, a további kétharmad a topmenedzsmenthez került. A Bank elnök-vezérigazgatója Balog Ádám az MNB elnök-helyettesi székéből igazolt át ide.

Április végén érkezett a hír, hogy az indiai cég maradék 30 százalékos tulajdonának kétharmadát (20,19 százalékost) Szemerey Tamás, a többit Balog Ádám (9,81 %-t) vásárolta meg 8, illetve 4 milliárd forintból. Hogy miből, arról nincs értesülésünk. Szemerey bankárnak (Matolcsy György unokatestvére) még lehetett talán ennyi pénze és hitele, hiszen a Növekedési Hitelbank tulajdonosaként – az MNB-nek köszönhetően – az utóbbi években szépen felfejlődött. Balog Ádám forrása azonban eléggé kérdéses, különösen, hogy cégét, amely a vásárlást lebonyolította, az adásvétel előtt néhány nappal korábban vették cégjegyzékbe. Az MNB ezzel megoldottnak vélte a Blue Robin valódi tulajdonosainak felfedését, minthogy az indiai cég kikerült a tulajdonosok közül. Szemerey Tamás azt nyilatkozta, hogy nem tudja, kitől vette meg a bankrészvényeket.

Hamarosan a harmadik nagytulajdonos kilétére is fényderült. Június elején jelentették be, hogy Mészáros Lőrinc Konzum Befektetési Alapkezelője átvette a 45 %-ban tulajdonos Metis Magántőkealap menedzselését, illetve Metis 2 révén 4 százalékos tulajdonrészt is szerzett.⁸ Hogy ez utóbbit kitől, az nem világos, mert a Blue Robin már nem volt képen, csakis a Pannónia Nyugdíjbiztosító jöhetett számításba, mert 49 százalékos befolyás-szerzésről

---

⁸ A június 1-jei bejelentés előtt két nappal a vásárló Konzum Nyrt részvényei iránt szokatlanul megugrott a kereslet, négy-hétszeresére nőtt a korábbiakhoz képest, a 230 forintos átlagár 290 forint fölé is emelkedett annak ellenére, hogy ezt a mozgást bármi is indokolta volna. A Konzum vásárlásának/pozíció váltásának híre után azonban fény derült a kereslet felfutására. Nagy valószínűség szerint az akció kiszivárgott, bennfentesek tudhattak róla, vagyis a bennfentes kereskedés fújta föl a normál folyamatokat. A jegybanki felügyelt azonban nem vizsgálta az ügyet. (A gyanú beigazolódása esetén három-öt évi börtönbüntetés szabható ki, ami nagyon kellemetlen lett volna a baráti társaságban.)

szóltak a hírek. A Metis tőkealap végső befektetőiről sem volt tudomásunk, csak annyi információnk volt, hogy azt példátlanul rövid idő alatt gründolta össze a Minerva alapkezelő. A piac azt valószínűsíti, hogy a Metis forrásait is már Mészáros és barátai adták össze, s most csak nevesítve lett a tulajdon.

Vagyis mintegy egy évig tartó csúrés-csavarás után a magyar bankrendszer egyik vezérhajója lényegében Matolcsy György (Balog Ádám és Szemerey Tamás) és a Mészáros Lőrinc képviselte érdekeltség korlátlan befolyása alá került. A továbbiakban tetszés szerint használható házibankként. Vagyis beteljesült az, amit korábban is rebesgettek: a tűzközelben lévőké lesz a bank, csak előtte még néhány akadályt le kell gyűrni. A rossz hiteleitől megtisztított bank 2017. első negyedévében már 8,5 milliárd forintos profitra tett szert.

Hajdú Péter írta az akciót elemezve a Magyar Nemzetben:” ... nagyon jó üzletet csináltak a miniszterelnök barátai a bankvásárlással – mindannyiunk kárára. Igaz, ennek fejében veszteséges vállalkozásokat is hitelezniük kell, ha a Fidesz érdekei úgy kívánják. Vagyis úgy tűnik, a kormányfő és környezete sajátjaként kezeli a közvagyonot. Azt is mondhatnánk, családi bank született... hűbéri rendszer épült ki, s virul a haverok javára.” Családi bank, MN 2017. június 8.

XXXX

2015-re már teljesült Orbán Viktor és Matolcsy György 2010-ben kinyilvánított vágya, hogy ti. legyen legalább 50 százalékos arányban magyar tulajdonban a magyarországi bankrendszer. Mára ez a nemzeti tulajdonlást jórészt a nemzetet eminensen képviselők élvezik. Orbán Viktor és Matolcsy György. Övék a takarékszövetkezetekkel feldúsított FHB, amely az OTP után a második legnagyobb bank és az MKB. Állami tulajdonban van még a Budapest Bank (2018-ig kell privatizálni), az MFB, az Eximbank, a Gránit Bank egy része, az Erste Bank 15százaléka, és ne feledjük el további pénzforrásként az MNB által létrehozott Pallas Athéne alapítványhálózatot és vállalkozásait.

(Az MNB is besegít a kampányba) A jegybank azon túlmenően, hogy monetáris politikáját a konjunktúra-élénkítés szolgálatába állította, közvetlenül beszáll a lakosság meggyőzésébe arról, hogy jócselekedeteivel őket szolgálja. Erre a „fogyasztóbarát jelzáloghitel” konstrukcióját találta ki, amire július 1-jétől pályázhatnak a bankok. E kölcsön a következő paraméterekkel kell hogy bírjon: a fizetendő kamatot 3, 5, 10 évre vagy a futamidő végéig rögzíteni kell, kizárólag egyenlő havi törlesztőrészlet kérhető, és a kamatfelár nem haladhatja meg a 3,5 százalékot (ma ez 5 százalék vagy e fölé). Amely bank ilyen hitel kihelyezésére

vállalkozik, a jegybanktól támogatást kap. A konstrukció azért kockázatos, mert nem lehet benne érvényesíteni az infláció kockázatát, azt feltételezi, hogy hosszabb távon is a jelenlegi kondíciók érvényesülnek, amire nincs semmi biztosíték. Megugró infláció esetén a hitelnyújtó veszteséget lesz kénytelen elkönyvelni, a 3,5 százalékos kamatmarzs ugyanis nem tartalmazza és fedezi a kockázatot.

Annak ellenére, hogy ilyen hitelek a kereskedelmi bankok fognak nyújtani, ha egyáltalán...., annak pr-hasznát a jegybank kívánja besöpörni. Május végén másfél milliárd forintos közbeszerzést írt ki a „fogyasztóbarát terméknek minősített lakáscélú jelzáloghitelek társadalmi megismertetése érdekében tervezett kommunikációs kampány lebonyolítására”. A keretösszeg szokatlanul magas, különösen annak ismeretében, hogy ebben az évben már kiírt egy pályázatot a „pénzügyi tudatosság növelése érdekében” 450 millió forintos keretben erre az esztendőre.

(A legdrágább bankrendszer) Az MNB nemrég megjelent egyik tanulmányában azt bizonygatja, hogy a magyar kereskedelmi bankrendszer működik Európában a legmagasabb költségekkel, ugyanakkor a legnagyobb kamatkülönbséget realizálja. A hitelkamatok csak a jegybanki alapkamatcsökkenést követték, de a kamatmarge nálunk esett a legkevesebbet. Ez a kimutatás alkalmas a Mo.on tevékenykedő bankok elleni indulatokat tovább szítani, és velük szemben még emberbarátibbá tenni az MNB-t, amely „fogyasztóbarát hitelek” szeretne teríteni.

A kereskedelmi bankok egyfelől kétségbe vonják a jegybank számításainak korrektségét, másfelől rámutatnak arra, hogy a magasabb költségek a mindenki másénál magasabb bankadóból, a tranzakciós illetékből és abból adódnak, hogy még mindig magas a rossz hitelállomány aránya. Továbbá abból, hogy a bankadó úgy megcsapolta korábban a jövedelmüket, hogy elmaradtak a fejlesztésekkel. De a másutt már érvényesülő digitalizáció hiányát a hazai szabályozás is nehezíti.

4.Külpolitikai körkép

Az előző fejezetek során több alkalommal is kénytelenek voltunk külpolitikai jellegű kérdések ilyen-olyan mélységű érintésével próbálkozni, most egy kicsit részletesebben tekintjük át a kérdéseket.

Magyarország az utolsó másfél évszázadban - külpolitikai értelemben - a legtöbbször olyan sokszögalakzatban volt kénytelen önmagát elhelyezni, amelyben mozgásterét többször határozták meg kényszerek, mintsem önálló döntési lehetőségek. Ebből a szempontból fölöttébb tanulságos 2017 tavaszán körbe tekintenünk: hányféle pólus között kell magunkat elhelyeznünk, és milyen válaszokat adott e kihívásokra a jelen magyar külpolitika. A tucatnyi, ideillő elemzés nyomán nagyjából *öt-hat olyan pólusról kell feltétlenül megemlékeznünk*, amely pillanatnyi helyzete önmagában is meglehetősen mozgékony állapotban van. De ettől a képlékenységtől eltekintve sem mondhatjuk, hogy számunkra a pólusok állapota ne lenne meghatározó jelentőségű. Így a hozzájuk kialakított magyar viszonyok alakulása is sorsdöntő lehet.

- Az amerikai kapcsolatainkban nem következett be a várt áttörés. Sőt... Szemerkényi Réka pánikszerű hazahívása azt sejteti, mintha a viszony a vártnál rosszabb irányokat vett volna. Az pedig több mint feltűnő, hogy az újonnan formálódó amerikai külpolitikai doktrínában sem az erősödő orosz-barátságunkkal, sem pedig Iránnal kapcsolatban nagy hirtelen feltámadt vonzalmunkkal korántsem a piros pontjainkat fogjuk szaporítani. Sőt... E pillanatokban még nem ismerhetjük a Soros György elleni koncentrált és minden téren kibontakozó támadásokra később adandó amerikai reakciók természetét, de a szélesebb feltételek/előzmények arra intenek, hogy ez a hisztéria még nagyon sokat fog ártani amerikai kapcsolatainknak. A hazai politikacsinálók mentségére annyit mégis érdemes megjegyeznünk, hogy lényegében az egész világ némi zavarban van az USA mostani külpolitikai fordulatainak dekódolásánál. Túl sok az újdonság, a rögtönzés, az oda-vissza-sasszé... és még senki nem tudja, hol áll meg az iránytű mutatója, tartósan.
- Az EU-hoz való viszonyunkban már sokkal egyértelműbben fogalmazhatunk, s eddig is megtettük. A CEU-, a civilellenesség, s a migráns-válságban elfoglalt magyar opposíció meghatványozódott a nyílt, Brüsszel-ellenes köztéri kampánnyal. Botorság volt abban bízni, hogy mindez elkerüli majd az unió vezérkarának a figyelmét is. Ha pontosan szeretnénk fogalmazni, akkor azt kell állítanunk: 2004. május 1., a belépésünk pillanata óta nem volt ennyire feszült, konfliktusos és egyoldalúan elutasító a

viszonyunk az Unióval, mint 2017 tavaszán. Ez is egy eredmény, miközben azért a hazai állami fejlesztéseknek továbbra is 95 %-a az uniós forrásokból származik. A Brexit negatív következményei, a holland és a francia választások eredményei, valamint a várható októberi német konszolidáció együttes hatásai egyre nyilvánvalóbbá tették a leendő kétsebességes Európa vízióját. Továbbá azt is, hogy Magyarország az elmúlt években követett politikájával egyértelműen ki fog maradni a centrum-országok további, integrációt erősítő hullámából. (Ezeket a sorokat július hetedikén írjuk... és a mai napon megint hallható volt Magyarország miniszterelnökének szokásos/másfélórás - rituális rádiószózata, a Kossuth adó reggeli óráiban. Ebben ismét kifejtette, hogy öldöklő küzdelem folyik a nemzetállami szuverenitást védő, néhány tagállami vezető, illetve a további integrációt szorgalmazó többség között. És ő újfent megígérte népének/hallgatóságának, hogy minden tőle telhetőt meg fog tenni a szuverenitásunk megvédése érdekében. Mi is ettől tarunk.) Ma még nem tudjuk, hogy a májusban elindított, ún. 7. cikkely-eljárás miféle feltételek elé állítja majd a magyar kormányt, mindenesetre, nem árt tudnunk: mi leszünk az első olyan ország, akivel szemben ezt a végső szankciót megpróbálják érvényesíteni...

/A fejezet végén található irodalmi hivatkozások között olvasható Huncsik Péternek a kétrészes interjúja. Ő Szlovákiában élő magyar kutatóként/közíróként érzékeli mindazt, amit az Orbán-kormány a nemzetközi térben tesz, az ő elemzése azért is érdekesebb, tanulságosabb talán a többiekénél, mert ezt a nemzetállam-mániát megpróbálja történelmi és aktuális-nemzetközi trendek együttes figyelembevételére felfejteni és a lehetséges következményeit is megmutatni. /

- Július elsejétől hazánk átveszi a V 4-ek házigazda/koordinátori szerepkörét. Már csak erre tekintettel is szükséges a fontos külpolitikai pólusok között külön is megemlékeznünk a V4-ről. Elvileg a négy ország összefogásából valóban lehetséges volna olyan politikai/szavazati tömböt faragni, amely a legnagyobb uniós országokkal egyenrangú tényező volna. (Össztlakosságukat tekintve megközelítenék az olasz, vagy a francia méreteket.) Gyakorlatilag viszont két olyan opció is megosztja ezt a négy országot, amelynek egyike sem tekintendő pillanatnyi kihívásnak. Az egyik az oroszokhoz való viszony kérdése, ahol a lengyel és a magyar pozíció jószerevel egymás tagadásaként is felfogható. A másik, a kétsebességes Európa jövője, amelyben viszont a szlovák és a cseh álláspont markánsan különbözik a lengyel és a magyar elképzelésektől. S akkor még az örökölt - mind a négy országban hatni képes -

ellenszenvéről egy árva szót sem ejtettünk. Összességében, a V4-ek jelen állapotában a legkevésbé sem látszanak a tartós magyar külpolitika stabil alapjait jelentő háttérnek. Ráadásul, kirajzolódni látszik az az új veszély, miszerint a cseh és szlovák partnerek az osztrákokkal törekednének erőteljesebb együttműködésre. S hiába rohant ki a minap Orbán Viktor az osztrák kancellár ellen - mondván, hogy az osztrák aknamunka nem lesz eléggé erős a V4-ek meggyengítéséhez...- inkább tekinthető a saját maga nevében hangoztatott vágyalomnak.

- Na, és az örök talány, az orosz kapcsolat. Ezen a tavaszon írások tucatjai kezdték elemezgetni az egyre növekvő orosz befolyás okait, következményeit és méreteit. Ami azt illeti, van erre némi indok. Ha jól számoljuk, akkor az augusztusi cselgáncs-vb-re történt Putyin-meghívás az idén már a negyedik olyan alkalom lesz, amikor Orbán Viktor minden fontos gondját megoszthatja Putyinnal. (Fordítva mindezt nemigen feltételeznénk...) Ez a sűrűség lényegesen felülmúlja a brezsnyevi aranykor nyelves puszijaival fűszerezett aktivitását is. Azért e feltűnő intenzitás valóban igényelne némi körültekintő magyarázatot. Főleg akkor, ha azzal is tisztában vagyunk, hogy az elmúlt években az orosz gazdaság egyre látványosabban veszít korábbi erejéből, s a putyini politika nemzetközi elszigetelődése jótányit sem változott. Miért éri meg??? Ezt kérdezi valamennyi elemző. (A megfelelő gazdasági pontokon igyekeztünk mindehhez mi is figyelemre méltó elemzési szempontokkal szolgálni. A lényeg: vannak, akiknek megéri. Ha nem is sokan, de vannak...)
- A fontosabb pólusok számbavételekor nem lehet figyelmen kívül hagyni Kína egyre növekvő nemzetközi fontosságának reánk is ható következményeit. S ha valamiért dicsérhető a magyar kormányfő, akkor az feltétlenül a javára szól, hogy a májusi, ún. OBOR - találkozón ő is fontos vendég lehetett Pekingben. Találkozott is a legfontosabb kínai vezetőkkel, s végre - sokéves húzódozások után - tető alá hozták a stratégiai partnerséget is, igaz, az érintettek között a legutolsóként. S végre-valahára talán pont került a Belgrád-Budapest- gyorsvasút-projekt sorsára is: kínai hitelből kínaiak fogják megépíteni, s nekünk pedig megmarad a 7-900 milliárdos hitel hosszú távú törlesztésének felemelő feladata. Igaz, a tervekhez képest ennek már lassan készen kellene lennie, s talán az idén már a kapavágások is elkezdődhetnek. (E furcsa üzlet számszerűsíthető részleteiről a korábbi fejezetekben már beszámoltunk.) Szóval, ha higgadtan és a hangzatos jelszavakat félretéve értékeljük a kínai- magyar-kapcsolatokat, akkor nem túlzás állítani, hogy semmiképpen sem tartozunk a kitüntetetten fontos partnerek közé. Újból és újból ki kell fejezni a szándékainkat, miközben Kína

mindenféle szempontból maga mögött hagyja nemcsak hazánkat, hanem az egész európai kontinenst is. Nehéz úgy ez. És a focit is csak még mostanában kezdik megszeretni.

- Egyéb sasszék, pávatánc-lépések. A fontos pólusok áttekintése után egy-két mondattal meg kell emlékeznünk a hazai külpolitika néhány meglepetést okozó akciójáról is. Az egyik az a tavaszi örömhír volt, amikor miniszterelnök-helyettesi szinten megünnepeltük az iráni- magyar-kapcsolatok forradalmi megjavítását, s ennek öröme éppen abban az ágazatban igyekszünk segítséget nyújtani, ami akkoriban is a legforróbb nemzetközi konfliktus forrása volt: az atomenergia-iparban. Jó, jó, mondhatni, hogy ez az egész kirándulás Semjén Zsolt politikai súlya által ellenjegyzett törekvés volt, de a nemzetközi hírpiacon egyáltalán nem a jeles teológus/fővadász fog megjelenni, hanem Magyarország egésze. Olyan időben, olyan hetekben amikor az új amerikai adminisztráció minden erejével Irán újbóli elszigetelésére törekszik...Amikor az ő nyomásukra Szaud Arábia elkezdte Katar ellen azt a példátlan pressziót, amely valódi célzottja - nagyon is világosan - maga, Irán.

A másik érdekes akciónk az a látványos kormányzati ki- és felvonulás volt, ahogyan Orbán Viktor június végén elvitte minisztertársait Ankarába. És látványos egyetértésben ünnepelték egymást Erdogannal, azzal a török elnökkel, akit Európa legtöbb fővárosában megalapozott indokok folytán tartanak nemkívánatos személynek. Elsősorban Németországban, ahová éppen ez idő tájt be sem engedték lépni. Jó-jó, érthető még az is, ha Orbán Viktor minden lehetőséget szeret megragadni a maga szuverenitásának deklarálására, az azért mégis elgondolkodtató, ha e demonstráció rendre olyan személyek/politikusok asszisztálásával történik, akiket a nemzetközi közvélemény elsöprő többsége a nemkívánatos személyek között tart nyilván. Ha ez rendszerré válik, akkor nem kell azon csodálkozni, ha a híresen mérsékelt, világszerte igen komoly tekintélyt maga mögött tudó Economist azzal a címmel ír cikket hazánkról, hogy: ***Stop spoiling Viktor Orbán...*** / June 24. 14. oldalon. / S ezen már édeskeveset segíthet az, ha szervilis államtitkára a következő héten olvasói levélben igazítja helyre az Economist téves értékelését.

Az iménti hevenyészett számbavételből is egyértelműen rajzolható meg az az összkép, hogy Magyarország elszigetelődése és a kevésbé elfogadott országok között történő számon tartása előbb-utóbb itthon is nyilvánvalóvá válik. S ezt a veszélyt ezen a tavaszon olyan személyek megszólalása tette nyomatékosná, mint: Jeszenszky Géza,

Sólyom László és Tölgyessy Péter. Szándékosan olyan neveket idéztünk meg, akiket a legkevésbé sem lehet a baloldali/liberális értelmiség talajvesztése nyomán kialakult csalódottsággal vádolni. Ők egykoron valamennyien határozott szellemi támaszai voltak a Fidesz hatalomra jutásának. Egykoron. S nem ők változtak meg.

Irodalom a külpolitikai gondok hátteréhez:

Bölskei Balázs: Európa és a politika alapkérdései. MN. ápr. 4.
Dobozi István: Nagykövetség Washingtonban. MN. ápr. 8.
Elképzelhetetlen egy V4-frakció. MN. ápr. 19.
Magas István: Mézeshetek után. ÉS. máj. 11. /Trump első száz napja mérlege/
Győr Ágnes: Erőfitogatás mindenek felett. MN máj. 30. /ugyanerről/
Kuthi Áron: Szeletelt parizer. Mn. máj. 27 /Macron győzelmének okai és következményei/
Nyolc fontos állítás a migrációról. MN. jún. 26.
Tóth Szabolcs Töhötöm: Amerika és a körkörös magyar védelem. MN. jún. 30.
Van mit javítani a kínai kapcsolaton. MN. máj. 13.
Pekingi perspektívák. MN. máj. 15.
Kína az új Selyemúttal. Új háromszög. Mn. máj. 27.
Sokba kerül, de sínen van a belgrádi gyors. MN. máj. 14.
Ruszkik idehaza. HVG. ápr. 13. /Az orosz beépülés hazai méreteiről/
Az osztályelső. HVG. máj 13. A V4-ek orosz kapcsolatairól.
Sehogyan sem áll Paks II. MN. máj. 13

http://index.hu/belfold/2017/04/13/jeszenszky_a_ceu-rol_mi_nem_feltunk_az_ellenvelemenyektol/.

<https://444.hu/2017/04/13/nem-en-valtoztam-a-kormany-lett-egyre-kevesbe-vallalhato>

<http://24.hu/belfold/2017/04/11/a-volt-washingtoni-nagykovet-szerint-kelet-fele-sodrodunk-aminek-sulyos-kovetkezmenyei-lesznek/>

http://index.hu/kulfold/2017/05/13/orban_viktor_megkoszoruzta_a_tienanmen_teri_kommunista_emlekmuvet/

http://hvg.hu/gazdasag/20170518_budapest_belgrad_vasutvonal_750_milliard

http://index.hu/belfold/2017/05/11/tolgyessy_szerint_orban_ideges_es_tudja_is_mi_ennek_az_ok/

http://hvg.hu/itthon/20170511_Tolgyessy_Peter_Orban_diadalmasan_menetel_a_zsakutcaba

http://hvg.hu/itthon/20170426_Paksi_megallapodas_nemzetbiztonsagi_kockazat_nepszavazas_demokracia

<https://444.hu/2017/04/28/paks-nem-csak-ket-haromszor-4000-milliard-forintba-kerul-hanem-mindabba-amit-most-megelunk>

http://index.hu/gazdasag/2017/04/27/toshiba_westinghouse_csod_atomipar_paksi_bovites_at_omenergia_csod/

Huncsik-interjúk:

<http://www.bumm.sk/belfold/2017/04/24/huncik-peter-orban-nelkul-nem-mukodik-magyarorszag>

<http://www.bumm.sk/belfold/2017/04/25/kemenykezu-vilagvezetok-korszakat-jovendoli-huncik>

<http://24.hu/belfold/2017/04/26/balazs-peter-volt-kulugyminiszter-magyarorszag-szegyene-brusszel->

Zárszóként

„...hová is szaladnánk ugyan hova...”

Legutóbbi elemzésünkben /2017. ápr./ meglehetősen nagy terjedelmet – tizenkét oldalt - szántunk az ellenzék helyzetének bemutatására. Volt is miért. Képesek voltak egységesen ellenköztársasági elnökjelöltet állítani, januárban szinte a semmiből sikeresen robbant ki egy újígéretesnek tűnő mozgalom, a Momentum. Az MSZP is elszánta magát, s Botka Lászlót kihívásra érdemesített kormányfő-jelöltként kezdte támogatni februártól. Három olyan újdonság, amely külön-külön is ígéretesebb volt, mint az elmúlt néhány évben nyújtott ellenzéki összteljesítmény.

Ehhez képest az elmúlt három hónapban jóformán semmiféle előrelépést nem tapasztalhattunk. A Momentum a május elsejei sikeres megmozdulás óta alig érzékelhető, Botka mögül szép csöndben, de kisomfordál a szocialista párt, az elmúlt hónapokban legfeljebb Gyurcsánnyal való – meddő- vitáinak lett hírértéke. 2017 nyarának ellenzéki tájképe nagyjából hasonló tanácstalanságot, megosztottságot és elképzelés-nélküliséget mutat, mint amit 2010 után már néhányszor átélhattünk. Idézhetnénk egy-két tucatnyi Botka-, vagy Gyurcsány-interjút, másik tucatnyi olyan elemzést is, amely e belső viták értelmét keresgélte, de minek is? Ehelyett megelégszünk azzal, hogy felhívjuk a figyelmet egy olyan elemzésre, amely a hazai politikai sajtóban mind terjedelmében, mind pedig felkészültségével párját ritkító produktumnak tartható. A Magyar Narancs június 22., illetve 29-ei számaiban jelent meg az a két részes - mintegy 12 oldalas – írás, amely töviről hegyire elmeséli „A 2014-es baloldali egység kudarcát és tanulságait” *Össze, borulás*, illetve *Roncsderbi* címmel, Hamza Gábor aláírásával. E nagylélegzetű dolgozat elolvastán különös érzés foghatja el az embert, mintha nem is a múltból, hanem az éppen zajló jelenről írnának. Azzal a különbséggel, hogy a négy évvel ezelőtti folyamat végeredményét ma már tényleg tudjuk, ám e mostaniét legfeljebb csak

sejthetjük. (Ígérjük, ha lesz lényeges változás, akkor a legközelebbi összegzőben arról is hírt fogunk adni...)

2017 tavaszának csekély számú szellemi/intellektuális eseménye között mintegy két hét erejéig tartó figyelmet tudott magának kivívni egy olyan vaskos kötet, amelyben 28 szerző együttesen próbált meg szembenézni azzal, hogy hol is tart hazánk a 21. század második évtizedében. Lehetetlenség egy ötszáz oldalas kötetről néhány sorban értelmesen megemlékezni, ezért megelégszünk két olyan mozzanattal, amely a *Hegymenet*-kötet kapcsán fontos lehet. Az egyik, hogy a szerzők elsöprő többsége – nagyjából kétharmada – tudottan is egykoron a Fidesz holdudvarához, szűkebb szellemi háttéréhez tartozó, közismert szakértelmiségi személyiség. Másképpen szólva - a pillanatnyilag uralkodó minősítést használva – aligha tartoztak/tartoznak a Soros -féle hálózatok eltartottjai közé. Szóval, e kötet kritikus hangvétele nem az ellenzék hangja. A másik mozzanat éppen ez: a *tanulmányok egyenként* is, a *kötet pedig egészében* arról a csalódottságról, riadalomról, erősödő félelemérzetről tanúskodik, hogy Magyarország nem jó úton jár, fejlődésében megrekedt, a nemzetközi versenyben lemarad, s legrosszabb történelmi örökségeit termeli újra. Meg újra. „Konszolidálhatatlan teljhatalom”, „Zsákutcában való diadalmenet” - ezek a bevezető Tölgyessy-tanulmány egyes alfejezetinek olyan kifejező címei, amelyek a folyamat egészéről is sokat elárulnak. S még valami: nem pamfletet írtak, hanem a legtöbbször olyan szaktanulmányokat, amelyek még akkor is eleget tesznek az akadémiai tudományosság színvonalának, ha erről éppen maga az MTA nem volt kellően meggyőződve.

S mindeközben az utcákon, meg a médiumokban megállíthatatlanul folyik a fülsiketítő küzdelem. A kormány mindent elsöprő erővel harcol Brüsszel, Soros, meg a migránsok ellen, pénz nem számít, színvonal nem számít. A Jobbik meg harcol a kormány ellen, pontosabban, a kormányzást személyekkel is megjeleníthető harácsolás, lopás és gátlástalanság ellen. Lehetne éppen legyinteni is: nem számít, nem érdekes, kampány van, majd elmúlik ez is...De hát azért ez sem így van teljesen. A felgyülemlett, felhergelt, mesterségesen egekbe tornáztatott indulatoknak is egyszer meg kell keresniük a maguk kiszűlési/levezetési lehetőségeit. S a mostani gyűlöletmesterek a lehetséges következményekről soha nem töprengenek el.

Brüsszel, Berlin, Párizs és Bécs pedig harcol a magyar politikai osztály éppen kormányzó része ellen, s megpróbálja még a legutolsó pillanatban észre vetetni velünk: nagyon itt az ideje annak, hogy eldöntsék/eldöntsük: Európa mely részéhez szeretnénk tartósan

kapcsolódni. S nem lehet nem észrevenni, hogy megszokott szomszédjaink is szép csöndben elhúzódnak mellőlünk, és nincs az a magyar külpolitikai kezdeményezés, amelyhez akár formálisan, akár pillanatokra is csatlakoznának. Van úgy, hogy szép a magány, az viszont még ennél is rémesebb, ha az embernek már csak közutálatnak örvendő barátai maradnak.

E sorok írója - miközben eme összegzőben a maga fejezeteit írta – július 8-án, rövid szünetet tartva részt vett Bajnai Gordon szokásos, /21 éve mindig megtartott/ bajai - a hagyományos halászlé-főző rendezvénnyel egybekötött - baráti találkozásán, ahol a házigazda mindig tart egy rövid, üdvözlő beszédet. Az idén azt mondta: barátaim, nem lehet mindig és mindent a mindenkori hatalomra kenni. A hatalom a legtöbbször olyan, amilyen, most nagyon olyan...

De nektek nem kötelező olyannak lenni: ti lehettek szabadok, szolidárisak, függetlenek és maradhattok ésnél - otthon is, a munkahelyeiteken is, a baráti közösségeitekben is. S ha engedik és meritek, akkor a nyilvánosság előtt is. Most annak az ideje jön, amikor nagyon kell figyelniük egymásra.

